ଏଶପ୍ କାହାଣୀ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ଏଶପ୍ କାହାଣୀ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ଏଶପ୍ କାହାଣୀ

ସୂଚୀ

ବିଷୟ		ପୃଷ୍ଠା
୧ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ପବନ	..	୧
୨ । ମେଣ୍ଢାଛାଲ ତଳେ ହେଣ୍ଟା	..	୫
୩ । ଦୁଇ ବାଟୋଇ	..	୮
୪ । ଠେକୁଆ ଆଉ କଇଁଛ	..	୧୧
୫ । ଅଙ୍ଗୁରଗୁଡ଼ାକ ଖଟା	..	୧୮
୬ । ଚତୁର କାଉ	..	୨୧
୭ । ଝିଣ୍ଟିକା ଆଉ ପିମ୍ପୁଡ଼ି	..	୨୪
୮ । କୁକୁଡ଼ା ଓ କୋକିଶିଆଳି	..	୨୭

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ଏପ୍ରିଲ ୧୯୮୯

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ପୀତାମ୍ବର ମିଶ୍ର

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ ୭୫୩୦୦୨

ମୁଦ୍ରଣ

ରେନ୍‌ବୋ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୬.୦୦

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ପବନ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆକାଶରେ କିରଣ ଦେଉଥିଲେ । ପବନ ଘୁଁ ଘୁଁ ହୋଇ ବହୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ କଳି ଲାଗିଲା ।

ଭାରି ଗର୍ବରେ ଦେହଟାକୁ ଫୁଲାଇ ଦେଇ ପବନ କହିଲା, 'ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ହେଉଛି ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋ'ର ଅଧିକ ବଳ ।' ଏପରି କହି ଆପଣାର ଗାଲ ଦୁଇଟାକୁ ଫୁଲାଇ ଦେଇ ପବନ ହଠାତ୍ ଏପରି ଜୋର୍‌ରେ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେ ଗଛମାନଙ୍କରୁ ପତ୍ରଗୁଡ଼ାକ ଝରଝର ହୋଇ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗର୍ବରେ ଫୁଲଉଠି ସିଏ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ କହିଲା, 'ଦେଖିଲୁ, ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିଲି ? ତୁ ତ ଖାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ବସି କିରଣ ଦେଉଥାଉ । ତୁ ଆଉ କ'ଣ କରିପାରୁ କହିଲୁ ? ଆଉ ମୁଁ ଯଦି ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଜୋର୍ କରି ବହିବି ଓ ମେଘମାନଙ୍କୁ ଉଡାଇ ଆଣି ଆକାଶ ଭର୍ତ୍ତି କରିଦେବି, ତେବେ ତୁ ବି ତାହାରି ଭିତରେ କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିବୁ । ତୋତେ ଆଉ କେହିହେଲେ ଦେଖି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତୁ ଅଛୁ କି ନାହିଁ, ସେକଥା କେହି ଜାଣି ବି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଥର ବୁଝିଲୁ ତ, ମୋ'ର ତୋ'ଠାରୁ କେତେ ବେଶୀ ବଳ ।'

'କହୁ କହୁ ତୁ ବେଶ୍ କେତେ କ'ଣ କହିଯାଉଛୁ ତ !'—ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭାରି ଧୀର ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା । 'ତୁ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କର, ମୁଁ ତୋତେ ସବୁ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖାଇ ଦେଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ତେବେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଲାଗିବ ଓ ଆମ ଭିତରୁ ଅଧିକ ବଳ କାହାର, ସେ'କଥା ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ !'

'ମୁ ବି ସେଇକଥା ଚାହୁଁଥିଲି !'—ପବନ ଉତ୍ତର ଦେଲା । 'ତେବେ, ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଅଧିକ ବଳ କାହାର, ତୋ'ର ନା ମୋ'ର, ସମସ୍ତେ ସେହି କଥାଟିକୁ ଭଲ କରି ଜାଣି-ପାରିବେ । ତେବେ କହ, ଆମର ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା କିପରି ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହେବ !'

ସୂର୍ଯ୍ୟ କହିଲା, 'ତଳକୁ ଅନାଇ ଦେଖ, ରାସ୍ତା ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବାଟୋଇ ସେଠାରେ ଯାଉଛି।' ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ପବନ ଦୁହେଁ ତଳକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ, ଅନେକ ଦୂରରେ ସାନ ରାସ୍ତାଟି ଉପରେ ବାଟୋଇଟିଏ ଯାଉଥିଲା । ସିଏ ନିଜର କାନ୍ଧ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଶୀତବସ୍ତ୍ର ପକାଇ ଯିବାରେ ଲାଗିଥିଲା ।

'ହିଁ, ମୁଁ ଦେଖିପାରୁଛି,'—ପବନ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା ।

'ତା' ଦେହ ଉପରୁ ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟିକୁ କିଏ ଆଗ ବାହାର କରିନେଇ ପାରିବ, ସେଇଥିରୁ ହିଁ ଆଜି ଆମ ବଳର ପରୀକ୍ଷା ହେବ ।'

'ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ,—ସେଇଥିରୁ ହିଁ ଆମର ବଳ ପରୀକ୍ଷା ହେବ ।' ପବନ ହିଁ'ଟାଏ ମାରିଦେଇ କହିଲା । 'ଏଇଟା ପୁଣି ଗୋଟାଏ କି କଷ୍ଟ କାମ ? ତା' ଦେହରୁ ସେହି ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟାକୁ ବାହାର କରି ନେବାପାଇଁ ମୋତେ ଗୋଟାଏ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଲାଗିବ ନାହିଁ !'

ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ପବନ ଜୋର୍ କରି ବହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଆପଣାର ସମସ୍ତ ବଳ ଖଟାଇ ଘୁଁ ଘୁଁ ହୋଇ ବହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ପୃଥିବୀରେ ଝଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ପାଣି ଉପରେ କେତେ ଉଚରେ ଢେଉମାନ ଉଠିଲା । ଗଛଗୁଡ଼ାକ ମୁଣ୍ଡ ଝାମ୍ପୁରି କରି ତଳକୁ ବଙ୍କେଇ ହୋଇ ଆସିବା ପରି ଦେଖାଗଲେ । ପବନର ଆଘାତରେ ଆକାଶରେ ଚଢ଼େଇମାନେ ଇତସ୍ତତଃ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବାଟୋଇଟି ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ଶୀତରେ କମ୍ପିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ନିଜର ଦେହ ଉପରେ ଥିବା ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟିକୁ ସିଏ ଆହୁରି ଅଧିକ ଜାବୁଡ଼ି କରି ଧରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ପବନ ସତେ ଅବା ରାଗି ଗଲାପରି ଆହୁରି ଅଧିକ ଜୋର୍‌ରେ ବହିଲା । ସେଥିରେ ବାଟୋଇଟିକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଶୀତ କଲା । ତା'ର ଦେହ ଠକଠକ ହୋଇ ଥରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟିକୁ ସିଏ ନିଜର ଦେହ ଉପରେ ଆହୁରି ଅଧିକ କଷି କରି ଧରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପବନର ସବୁ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହୋଇଗଲା । ପବନ ଏଥର ଏକାବେଳକେ ଦଶଟା ରାକ୍ଷସଙ୍କ ପରି ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲା । ଗଛରୁ ଡାଳମାନେ ମଡ଼ମଡ଼ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲେ, କେତେ କେତେ ଗଛ ଉପୁଡ଼ି ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ବାଟୋଇର ଦେହ ଉପରୁ ତା'ର ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟିକୁ ପବନ ତଥାପି କାଢିନେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବାଟୋଇ ପ୍ରାଣବିକଳରେ ସେଇଟିକୁ ତା' ଦେହ ଉପରେ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ରଖିବାକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

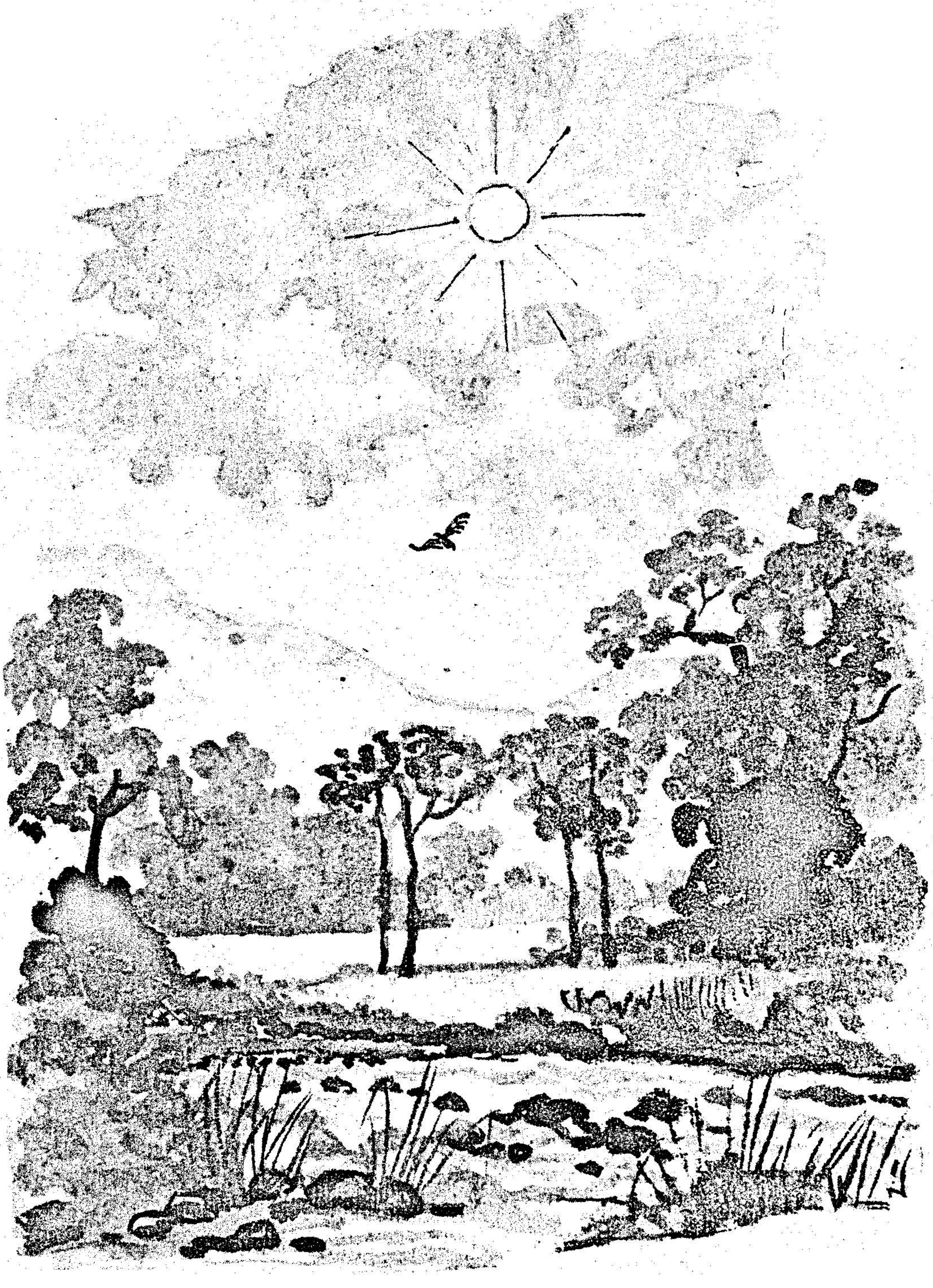

ଶେଷକୁ ପବନ ବି ଥକିଗଲା । ତା'ର ବଳ ରହିଗଲା । ସିଏ ଆଉ ଅଧିକ ଜୋର୍‌ରେ ବହିପାରିଲା ନାହିଁ । ଏଣିକି ସୂର୍ଯ୍ୟର ପାଳି ପଡ଼ିଲା । ପବନ ବହିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବାରୁ ମେଘଗୁଡ଼ାକ ବି ଆକାଶରୁ କ୍ରମେ ସଫା ହୋଇଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟର କିରଣ ପ୍ରଖର ଭାବରେ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ବାଟୋଇକୁ ଆଉ ମୋଟେ ଶୀତ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଖରା ପ୍ରଖର ହୋଇ ଆସୁଥିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଗରମ ବି ଲାଗିଲା । ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟାକୁ ଦେହରୁ କାଢ଼ିଦେବାକୁ ତା'ର ମନ ହେଲା ।

ଖରା ଅଧିକ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ହେଲା । ବାଟୋଇର ଦେହଟା ଝାଳରେ ଗମ୍ ଗମ୍ ହୋଇ ଆସିଲା । ତା' ଦେହରେ କିଏ ପୋଡ଼ି ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ପରି ଲାଗିଲା । ଏଥର ସେ ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟାକୁ ଦେହରୁ କାଢିପକାଇଲା । ତେବେ ଯାଇ ତାକୁ ଟିକିଏ ଆରାମ ଲାଗିଲା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟର ଜୟ ହେଲା । ସିଏ ପବନକୁ ଡାକି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, 'ଏଥର ଦେଖିଲୁ ତ ବାଟୋଇର ଦେହ ଉପରୁ ଶୀତବସ୍ତ୍ରଟିକୁ କିଏ କାଢ଼ିନେଇ ପାରିଲା ? ଏଥର କହ, କାହାର ବଳ ବେଶୀ, ତୋ'ର ନା ମୋ'ର !'

ପବନ ଆଉ କ'ଣ କହିଥାନ୍ତା ? ଯାହା ସତ, ସେଇଟା ତ ଆଖି ଆଗରେ ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ମେଣ୍ଢା ଛାଲ ତଳେ ହେଟା

ଗୋଟିଏ ହେଟା ଥାଏ । ନିତି ଶିକାର ଖୋଜି ବୁଲିବୁଲି ତାକୁ କ୍ରମେ ଭାରି ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ଶିକାର ପାଇଁ ନ ବୁଲିଲେ ଶିକାର ମିଳିବ କୁଆଡୁ ? ପୁଣି ଶିକାର ନ ମିଳିଲେ ସିଏ ଖାଇବ କ'ଣ ? ତେଣୁ, ଶିକାର ମିଳିବାର କୌଣସି ସହଜ ଉପାୟ ସିଏ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, 'ଯଦି କୌଣସି ଉପାୟରେ ମୁଁ ମେଣ୍ଢାପଲ ଭିତରେ ପଶି ମେଣ୍ଢାମାନଙ୍କ ସହିତ ରହି ପାରନ୍ତି, ତେବେ ମୋ'ର ଆଉ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ବାଗ ପାଆନ୍ତି, ମେଣ୍ଢାପଲରୁ ମେଣ୍ଢାଟିଏ ନେଇ ଚମ୍ପଟ ମାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏକଥାଟା କ'ଣ ସହଜରେ କରାଯାଇ ପାରିବ ? ମେଣ୍ଢାପଲ ଭିତରେ ମୋତେ ଦେଖିବା ମାତ୍ରକେ ହିଁ ମେଣ୍ଢାଜଗୁଆଳି ମୋ' ପଛରେ କୁକୁର ଲଗାଇଦେବ ଓ ମୋତେ ନିକାଲି ବାହାର କରିଦେବ । ପୁଣି ତା'

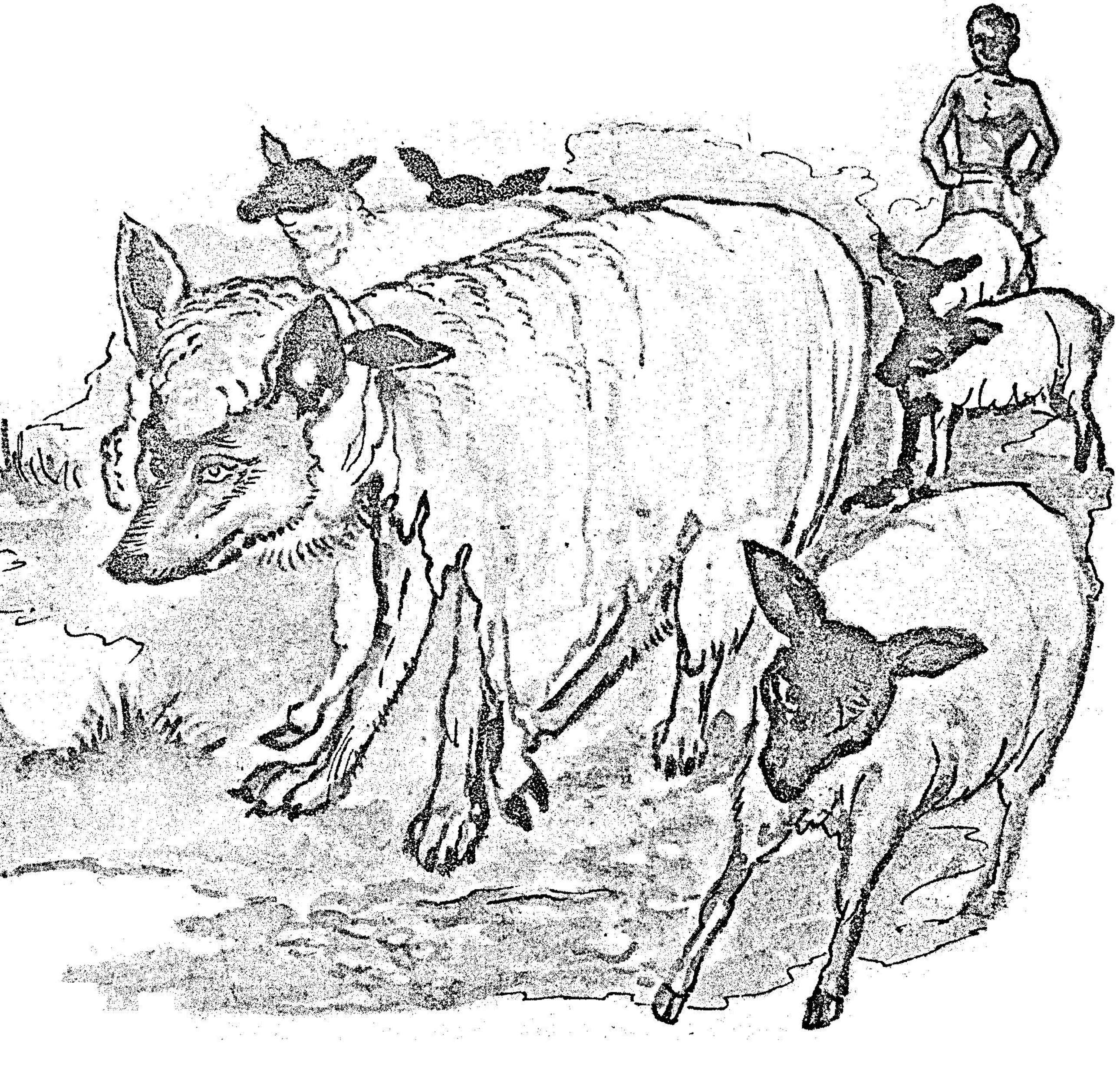

ହାତରେ ଯଦି ବନ୍ଧୁକ ଖଣ୍ଡେ ଥାଏ, ତେବେ ମୋତେ ଏକାବେଳକେ ପ୍ରାଣରୁ ନ ମାରି ମୋଟେ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ ।'

ପାହାଡ଼ ଭୂଇଁରେ ବଣ ଭିତରେ କୋଉ ଦିନରୁ ମେଣ୍ଢାଟାଏ ମରି ପଡ଼ିଥିଲା । ହେଣ୍ଟା ତା'ର ଛାଲଟାକୁ ଆଣି ନିଜ ପିଠି ଉପରେ ପକାଇଲା । ଭାରି ଯତ୍ନର ସହିତ ସିଏ ଆପଣାର ଏହି ନୂଆ ପୋଷାକଟିକୁ ପିନ୍ଧିଲା, ଯେପରିକି ତାକୁ ହେଣ୍ଟା ବୋଲି ଆଦୌ କେହି ଚିହ୍ନି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତା' ନିଜ ଦେହଟି ସେହି ଛାଲଟି ଦ୍ୱାରା ଏମିତି ଢାଙ୍କି ହୋଇଗଲା ଯେ ବାହାରକୁ ତା'ର ହେଣ୍ଟା-ଦେହଟି ମୋଟେ ଦେଖା ଗଲାନାହିଁ । ଏହାପରି ଏକ ମେଣ୍ଢାବେଶ ଧରି ସେ କେଉଁ ସୂତ୍ରରେ ଯେ ମେଣ୍ଢାପଲ ଭିତରେ ଯାଇ ପଶିଗଲା, ସେକଥା କେହି ଠଉରାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ରାତି ହେଲାରୁ ମେଣ୍ଢାଜଗୁଆଳ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ମେଣ୍ଢାଙ୍କ ସହିତ ଏକାଠି ଗୁହାଳରେ ପୂରାଇ ବନ୍ଦ କଲା । ତା'ର ଅସଲ ରୂପଟି ମୋଟେ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ଗୁହାଳ ଭିତରେ ମେଣ୍ଢାପଲ ଭିତରେ ଥାଇ ହେଣ୍ଟା ମନେମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ, 'ଯେତେବେଳେ ସବୁ ନିସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଆସିବ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଏଇ ମୋଟା ମେଣ୍ଢାଙ୍କ ଭିତରୁ ଗୋଟାକୁ କାମୁଡ଼ି ମାରିଦେବି ଓ ତା'ର ମାଂସ ଖାଇବି । ଏକାବେଳେକେ ପେଟପୂରା କରି ତାକୁ ଖାଇବି !'

କିନ୍ତୁ ହେଣ୍ଟା ସିନା ଏପରି ପାଞ୍ଚିଲା, ମେଣ୍ଢାଜଗୁଆଳ ସେଦିନ ଆଉଗୋଟାଏ କଥା ପାଞ୍ଚି କରି ରଖିଥିଲା । ତା' ଆରଦିନ ଘରେ ରନ୍ଧା ହେବ ବୋଲି ସିଏ ସେଦିନ ତା' ଖୁଆଡ଼ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ମେଣ୍ଢାକୁ ହାଣି ଘରକୁ ନେବ ବୋଲି ମନରେ ପାଞ୍ଚିଥିଲା । ତେଣୁ, ଖୁଆଡ଼ ବନ୍ଦ କରି ଘରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆପଣାର ଛୁରୀଟିକୁ ବାହାର କଲା ଏବଂ ଗୁହାଳ ଭିତରେ ପଶିଲା । ଗୁହାଳ ଭିତରଟା ଅନ୍ଧାର ହୋଇଥାଏ; ସିଏ ଅନୁମାନ କରି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମେଣ୍ଢା ଦେଖି ତାକୁ ହାତରେ ଧରିଲା । କିନ୍ତୁ ଯୋଗକୁ ତା' ଛୁରୀକୁ ସିଏ ଯେଉଁ ମେଣ୍ଢା ଦେହରେ ଭୁଷିଦେଲା, ସିଏ ପ୍ରକୃତରେ ମେଣ୍ଢା ନ ଥିଲା । ମେଣ୍ଢାଛାଲ ପିନ୍ଧିଥିବା ହେଣ୍ଟା ଦେହରେ ହିଁ ସିଏ ଛୁରୀ ଭୁଷିଦେଲା ।

କେତେ କ'ଣ ପାଞ୍ଚି କରି ମେଣ୍ଢାପଲ ଭିତରେ ପଶିଥିବା ହେଣ୍ଟାର ସେହି ଛୁରୀ ଭୁଷାରେ ପ୍ରାଣ ଗଲା ।

ଦୁଇ ବାଟୋଇ

ବନ୍ଧୁ ଯଦି ବିପଦବେଳେ ପାଖରେ ଠିଆ ନ ହୁଏ, ତେବେ ସିଏ ପୁଣି କେଉଁ ବନ୍ଧୁ ? ଏପରି ବନ୍ଧୁକୁ ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବୁ ବା କାହିଁକି ?

ଦିନେ ସଞ୍ଜ ବୁଡ଼ି ଆସୁଥାଏ । ଦୁଇଜଣ ବାଟୋଇ କୌଣସି ଏକ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଯାଉଥାନ୍ତି । କ୍ରମେ ଚାରିଆଡ଼ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଲା । ପାଖ ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ବେଶ୍ ଅନେକ ବାଟ ବାକି ଥାଏ । ତେଣୁ ଦୁହେଁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ି ତରତର ହୋଇ ଆଗକୁ ଚାଲି ଯାଉଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ବଣ ଅନ୍ତରାଳରୁ ଫସ୍ ଫସ୍ ହୋଇ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । ଶବ୍ଦଟା ସତେଅବା ସେହିମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ହଠାତ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ସାମନାରେ ଅଳପ ଦୂରରେ କଳା ସଡ଼ସଡ଼ ଏଡ଼େବଡ଼ ଗୋଟାଏ ଭାଲୁ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଛି । ସେମାନେ ଏଥର କ'ଣ କରିବେ, ହଠାତ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମେ ବାଟୋଇ ଜଣକ ଆଗ ପଛ କିଛି ନ ଭାବି ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଗଲା । ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ ଜଣେ ବାଟୋଇ ଅଛି ବୋଲି ସିଏ ଆଦୌ କିଛି ଭାବି ନ ଥିଲା । ସିଏ କେବଳ ତା' ନିଜର କଥାଟିକୁ ହିଁ ଭାବିଥିଲା ଓ ତେଣୁ ନିଜଲାଗି ଉପାୟ କଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଟୋଇଟିକୁ ବିପଦ ଭିତରେ ଏକୁଟିଆ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଗଲା । ସିଏ ଗଛ ଉପରେ ଥିବା ଏକ ଉପର ଡାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଢ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଏକ ନିରାପଦ ଜାଗାରେ ପତ୍ର ଉଢ଼ୁଆଳରେ ବସି ତା'ପରେ ଯାଇ ଉପରୁ ତଳକୁ ଅନାଇଲା । ଆଉ ବାଟୋଇଟିକୁ ଭାଲୁ କ'ଣ କରୁଛି, ତାହା ଦେଖିବାଲାଗି ସେ ସେହିଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଟୋଇଟି କ'ଣ କରିବ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସିଏ ବି ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇବାକୁ ଲାଗିଲା, ମାତ୍ର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଗଛର ସିଅଁକୁ ଝୁଣ୍ଟି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ଗଛ ଚଢ଼ିବାଲାଗି ତା'ପାଖରେ ଆଉ କୌଣସି ସମୟ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଯୋଉଠି ପଡ଼ିଗଲା, ସେହିଠାରେ ହିଁ ପଡ଼ି ରହିଲା । ହଲ କି ଚଲ କିଛି ହେଲା ନାହିଁ । ଠିକ୍ ଗୋଟିଏ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ପରି ପଡ଼ି ରହିଲା । ସିଏ ଭଲ କରି ଜାଣିଥିଲା ଯେ ଭାଲୁ କଦାପି ମଲା ଜୀବ ଖାଏ ନାହିଁ । କୌଣସି ମଲା

ଜୀବକୁ ଦେଖିଲେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ । ତେଣୁ ସିଏ ଏକାବେଳେକେ ମଲାଙ୍କ ପରି ପଡ଼ି ରହିଲା, ହାତଗୋଡ଼ କିଛି ହଲାଇଲା ନାହିଁ । ଆଖି ଦୁଇଟାକୁ ବନ୍ଦ କରି ରଖିଲା । ପ୍ରାଣପଣେ ଚେଷ୍ଟାକରି ଆପଣାର ନିଶ୍ୱାସକୁ ବନ୍ଦକରି ରଖିଲା ।

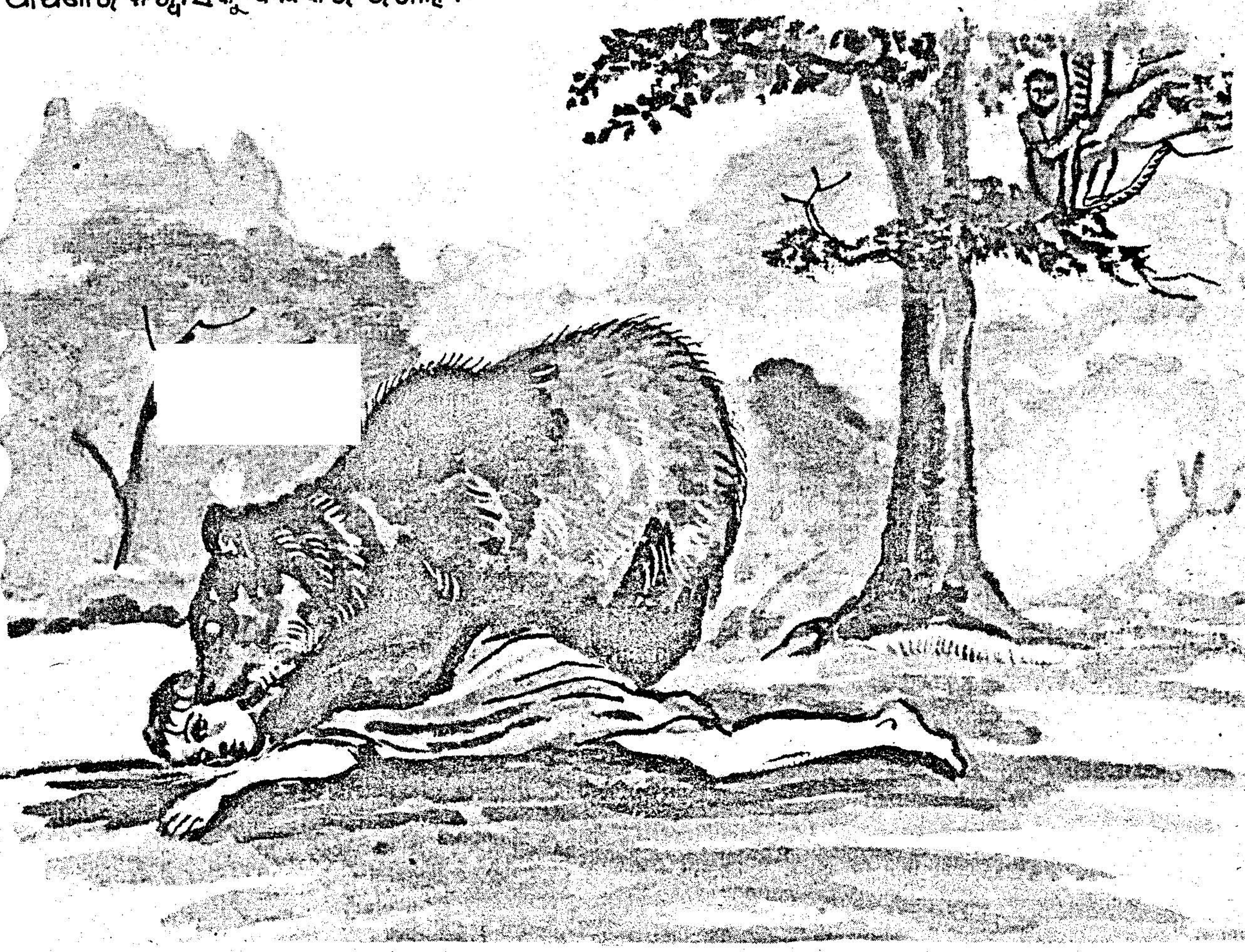

ବାଟୋଇଟି ସେମିତି ରାସ୍ତାଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଭାଲୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ କ୍ରମେ ତା' ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ତା' ଚାରିପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଘେରା ବୁଲି ତାକୁ ଥରେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଗୋଡ଼ଯାଏ ସୁଙ୍ଘିଗଲା । ତା'ର ମୁହଁ ପାଖରେ ମୁହଁ ରଖି ସଅଁ ସଅଁ କଲା । ମାତ୍ର ବାଟୋଇ ଭିତରେ ଜୀବନର କୌଣସି ସଙ୍କେତ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ଭାବି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଗଲା । ଦଣ୍ଡକ ଭିତରେ ସିଏ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟକୁ କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଭାଲୁ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲାଣି ଦେଖି ପ୍ରଥମ ବାଟୋଇଟି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଗଛ ଉପରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଟୋଇଟି ମଧ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ଶୋଇଥିଲା, ସେଠୁ ଝାଡ଼ିଝୁଡ଼ି ହୋଇ ଉଠି ବସିଲା । ପ୍ରଥମ ବାଟୋଇ ତାକୁ ପଚାରିଲା :

'ଇରେ ବାବା, କି ସାଂଘାତିକ କଥାଟାଏ ଘଟିବାକୁ ନଯାଉଥିଲା ! ମୁଁ ତ ଭାବିଲି ଯେ ତୁମେ ଆଉ ଭାଲୁମୁହଁରୁ କେବେହେଲେ ବି ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଭାରି ଭାଗ୍ୟର କଥା ଯେ ତୁମେ ତଥାପି ଜୀବନରେ ରହିପାରିଲ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଗୋଟାଏ କଥା ଆଦୌ ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ । ସିଏ ତୁମର ମୁହଁ ଉପରେ ମୁହଁ ମାରି ସତେଅବା ତୁମ କାନ ପାଖରେ କ'ଣ କହୁଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲା । ସିଏ ତୁମକୁ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ କହୁଥିଲା, ମୋତେ ଟିକିଏ କହନ୍ତ ନାହିଁ ?'

ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଟୋଇ ଜଣକ କହିଲା, 'ଭାଲୁ ମୋତେ କୌଣସି ଅସାଧାରଣ କଥା କହୁନଥିଲା । ସିଏ କହୁଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ମଣିଷ କାହା ସାଙ୍ଗରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବ, ସେ ବିଷୟରେ ସିଏ ଭାରି ସାବଧାନ ହୋଇ ରହିଥିବ । ଆଉ ଜଣେ ସାଥୀ ବାଟୋଇ ବିପଦରେ ପଡ଼ିଥିଲାବେଳେ ତାକୁ ଯିଏ ଛାଡ଼ି ଆପେ ନିରାପଦ ଜାଗାକୁ ପଳାଏ, ସେହି ମଣିଷକୁ କେବେହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ନାହିଁ ।'

ତା'ପରେ ସେମାନେ ଅଲଗା ଅଲଗା ହୋଇଗଲେ । ଏକୁଟିଆ ଯେଝା ଯେଝା ବାଟରେ ଗଲେ ।

ଠେକୁଆ ଆଉ କଇଁଛ

କଇଁଛର ପିଲାଦିନେ କଇଁଛର ମାଆ ତାକୁ କହିଥିଲା, 'ବାବୁରେ, ଆମେ ତ କଇଁଛ ଜାତି। ଆମେ ଯେତେବେଳେ କେବଳ ଧିରିଧିରି ଚାଲିପାରିବା । ତୁ ବି ବଡ଼ ହେଲେ କେବଳ ସେହିପରି ଧିରିଧିରି ହୋଇ ଯାଇପାରିବୁ । କିନ୍ତୁ ଧିରିଧିରି ଗଲେ କ'ଣ ହେବ, ଆମେ ଯେଉଁଠାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ବାହାରିଥିବା, ସେଠାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବା ।'

ମାଆ ଛୁଆଟିକୁ ଆହୁରି ବୁଝାଇ କରି କହିଲା, 'ବାବୁରେ, ତୁ ସବୁବେଳେ ମନେ ରଖିଥିବୁ, କେବେହେଲେ ତରବର ହେବୁନାହିଁ କି ତଡ଼ବଡ଼ ହେବାକୁ ମନ କରିବୁ ନାହିଁ । ସବୁ-ବେଳେ ଧିରି ଧିରି ଯାଉଥିବୁ । ଧିରି ଧିରି ଯାଉଥିବୁ ସିନା, କିନ୍ତୁ ବାଟରେ କେଉଁଠି ହେଲେ ଅଟକି ଯିବୁନାହିଁ !'

କଇଁଛ ତା'ର ମାଆର କଥାକୁ ଭଲ କରି ମନେ ରଖିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସିଏ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଦିନରେ ପଡ଼ିଆରେ ଚରି ବୁଲୁଥିଲା, ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ସେଆଡ଼େ ଯାଉଥିଲା, ପୁଣି ଫେରି ଆସୁଥିଲା । ମନ ଖୁସିରେ କେତେବେଳେ ଏଆଡ଼େ ଯାଉଥିଲା ତ ଆଉ କେତେବେଳେ ସେଆଡ଼େ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା । ଦୂରରୁ ଥାଇ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ କଇଁଛର ଏହି ଯିବା ଆସିବାକୁ ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । କଇଁଛ ସହିତ ଗୋଟାଏ ମଜା ଖେଳ କରି କଇଁଛକୁ ଦେଖିବାକୁ ହଠାତ୍ ଠେକୁଆର ମନରେ ଗୋଟାଏ ଖିଆଲ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଏହିପରି ପାଞ୍ଚି ସିଏ କଇଁଛ ଆଡ଼କୁ ହୁ'କରି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲା, କଇଁଛର ଚାରିପାଖରେ ତମ ତମ ହୋଇ ଭାରି ଦର୍ପ ଦେଖାଇଲା ପରି କେତେ ଫେରା ବୁଲିଗଲା,—କଇଁଛ ତା'ର ଏ ସବୁରେ ନିଶ୍ଚୟ ଭାରି ଶଙ୍କିଯିବ, ସିଏ ଏହିପରି ଭାବ ତାହା କରୁଥିଲା । ଠେକୁଆକୁ ଦେଖି ମନେ ହେଉଥିଲା, ସତେ ଯେପରି ତା' ମନରେ କେତେ ନା କେତେ ଗର୍ବ ! ତା' ମନରେ ଭାରି ଗର୍ବ ଯେ ପୃଥିବୀରେ ଯେତେ ଜନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି, ଠେକୁଆମାନେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବେଗରେ ଦଉଡ଼ି ପାରନ୍ତି; ଏବଂ ପୃଥିବୀରେ ଯେତେ ଠେକୁଆ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସିଏ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବେଗରେ ଦଉଡ଼ି ଯାଇପାରେ ।

କଇଁଛ ଆଖି ଟେକିଦେଇ ଠେକୁଆ ଆଡ଼କୁ ଥରେ ଅନାଇଲା । କିନ୍ତୁ ଠେକୁଆର ଏହି ହୁମ୍‌ଧୁମ୍ ପ୍ରତି ତା'ର ଯେପରି ଆଦୌ କୌଣସି ନଜର ହିଁ ନାହିଁ, ସେହିପରି ଏକ ଭାବ କରି ଆପଣା

ସୁଖରେ ଚରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ଠେକୁଆ କ'ଣ ଛାଡ଼ିବା ଜନ୍ତୁ । ସିଏ ଏକାବେଳକେ କଇଁଛର ସାମନାକୁ ଆସି ଠିଆ ହୋଇଗଲା ଓ ଥଟ୍ଟା କରୁଥିବା ପରି ହୋ' ହୋ' ହୋଇ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଠେକୁଆ ହୋ' ହୋ' ହୋଇ ହସୁଥାଏ ଆଉ କହୁଥାଏ, 'ଆଉ ଟିକିଏ ଅଧିକ ଜୋର୍‌ରେ ଚାଲିବାକୁ ଭଗବାନ୍ କ'ଣ ତୋତେ କୌଣସି ବଳ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ? ହାୟ୍, ହାୟ୍, ତୋ' ଚାଲି ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମୁଁ ନ ହସି ମୋଟେ ରହିପାରୁ ନାହିଁ । ଆରେ ବାବୁ, ଏମିତି ଚାଲିଲେ ତ ତୁ କେବେ କେଉଁଠି ହେଲେ ବି ପହଞ୍ଚି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ଏମିତିରେ ତୁ କି ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବୁ କହିଲୁ ? ମୋ'ଠାରୁ କିଛି ଶିଖ୍, ତେବେ ହୁଏତ ଚାଲି ଶିଖିପାରିବୁ ।'

କଇଁଛ ଥିର କରି ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ଟେକିଲା ଏବଂ ଠେକୁଆ ଆଡ଼କୁ ଟିକିଏ ଅନାଇ କରି କହିଲା, 'ଥାଉ ଥାଉ, ତୁମଠାରୁ ମୋ'ର କିଛିହେଲେ ଶିଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ମୋ'ର ଆଦୌ କେଉଁଠାକୁ ହେଲେ ଯିବାକୁ ନାହିଁ, କୁଆଡ଼କୁ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ବି ନାହିଁ । ତୋ'ଭଳି ଏଣେତେଣେ ଫଳ ଫଳ ହୋଇ ଡେଇଁବାର କୌଣସି ଅଭ୍ୟାସ ବି ମୋ'ର ନାହିଁ । ତୁ ସିନା ଡ଼ରୁଆ, ବିପଦ ଆସିଲେ ତରବର ହୋଇ ଲୁଚିବା ପାଇଁ କୁଆଡ଼କୁ ଦଉଡ଼ି ନ ପଳାଇଲେ ପ୍ରାଣଟା ବି ରହିବ ନାହିଁ । ଭଗବାନ ତ ମୋତେ ଏଡ଼େ ଚମତ୍କାର ଓ ଟାଣୁଆ ଖୋଳଟିଏ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୋ'ର କୌଣସି ଭୟ ନାହିଁ !'

ଠେକୁଆ କହିଲା, 'ସେକଥା ସିନା ସତ, କିନ୍ତୁ ତୋ' ଜୀବନରେ ଆନନ୍ଦ ବୋଲି କୋଉଠି କ'ଣ ଅଛି କହିଲୁ ? ତୁ ତ ଏଠୁ ସେଠିକି ହାତେ ଯାଉ ଯାଉ ବି ଯୁଗଟାଏ ଚାଲିଯାଉଛି । ଗୋଟାଏ ବିଲର ଏ ପାଖରୁ ସେ'ପାଖକୁ ଘୁଷୁରି ଘୁଷୁରି ଯାଉ ଯାଉ ତୋତେ ତ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ଲାଗି-ଯାଉଛି; ଆଉ ମୁଁ, ମୁଁ' ତ ଆଖିପିଛୁଳାକ ଭିତରେ ଡେଇଁପଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବି ଯେ କେହି ଜାଣି ବି ପାରିବେ ନାହିଁ ! ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ବି ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବୁ,—ତୁ ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ବଡ଼ ଅସୁନ୍ଦର । ତୋ ଦେହଟା ଏଡ଼େ ଅବଡ଼ିଆ ବୋଲି ତୋତେ କ'ଣ ଏତେ ଟିକିଏ ହେଲେ ଲାଜ ମାଡ଼େ ନାହିଁ ?'

ଏକଥା ଶୁଣି କଇଁଛ ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତା' ମନରେ ପ୍ରକୃତରେ ଖୁବ୍ ରାଗ ହେଲା । ଠେକୁଆ ଯେ ତାକୁ ଚିଡ଼ାଇବ ବୋଲି ସଂକଳ୍ପ କରି ଆସିଛି, ସେକଥା ଜାଣିବାକୁ ତା'ର ଏତେଟିକିଏ ହେଲେ କଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ ।

ସିଏ ଠେକୁଆକୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, 'ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଯଦି ତୋ'ର ମନ ଥାଏ, ତେବେ ମୁଁ ସେଥିଲାଗି ସବୁବେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଏପରିକି, ସେହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ତୁ ଆଗ ବାହାରିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋ'ର ଆଦୌ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ।'

କଇଁଛର କଥା ଶୁଣି ଠେକୁଆ ଏପରି ଭାବରେ ଠୋ' ଠୋ' ହୋଇ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେ ବେଦମ ହୋଇ ତା' ଆଖିରୁ ପାଣି ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ହସି ହସି ସିଏ ଶେଷକୁ ଆଉ ମୋଟେ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲା ନାହିଁ ଓ ଓଲଟିପଡ଼ି, ପଡ଼ିଆଟା ଉପରେ ଗଡ଼ଗଡ଼ ହୋଇ ତିନି ଗୁରିଘେରା ବୁଲି ଆସିଲା । କଇଁଛ ଅବିଚଳିତ ଭାବରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାଏ । ଠେକୁଆର ଗଡ଼ା ସରିବା ପରେ କଇଁଛ ତାକୁ ପୁନର୍ବାର କହିଲା,

'ମୋ' କଥାକୁ ତୁ କ'ଣ ଥଟ୍ଟା ବୋଲି ଭାବିଲୁ କି ? ମୁଁ ଯାହା କହୁଥିଲି, ପ୍ରକୃତରେ ସତ କହୁଥିଲି । ମୋଟେ ଥଟ୍ଟା କରୁ ନ ଥିଲି !'

ଠେକୁଆର ଉଚ୍ଚ ହସଟାକୁ ଶୁଣି ସେତେବେଳକୁ ଆଉ ଆଉ ଜନ୍ତୁମାନେ ବି ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହୋଇ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, 'ଠେକୁଆ ଭାଇ, ହାରିଯିବୁ ବୋଲି ତୋ' ମନରେ କ'ଣ ଭୟ ହେଉଛି କି ? ନା—ଏଠି ହଟିଗଲେ ମୋଟେ ଚଳିବ ନାହିଁ । କଇଁଛ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ଡାକୁଛି, ସେତେବେଳେ ତୁ ସେଥିରେ ଅମଙ୍ଗ ହେଲେ ତାହା କେବଳ ଡରି କରି ହଟି ଆସିବାପରି ହେବ । ବାଜିରେ ଜିତି ତୋତେ ସତ କଥାଟିକୁ ଦେଖାଇ ଦେବାକୁ ହେବ !'

ଠେକୁଆ କହିଲା, 'ହଁ, ଅବଶ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେବାକୁ ହେବ । ଯଦି ହାରି ଲାଜରା ହେବା ପାଇଁ କଇଁଛର ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ମନ ଅଛି, ତେବେ ମୁଁ କାହିଁକି ଅମଙ୍ଗ ହେବି ? ତେବେ, କେଉଁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ହେବ ମୋତେ କହ !'

କଇଁଛ ତା'ର ଆଗ ଗୋଡ଼ଟାକୁ ଆଖି ପତା ଉପରକୁ ଟେକିନେଲା ଓ ଦୂରକୁ ଡାକି କହିଲା, 'ସେଇ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଯେଉଁ ପବନକଳଟି ଦେଖାଯାଉଛି, ସେଇଟି ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ରହିବ । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରୁ ଯିଏ ଆଗ ଯାଇ ସେଠରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ, ଦଉଡ଼ରେ ସେଇ ଜିତିବ । ଆରଜଣକ ହାରିବ । ଏହି ଗଛର ଗୁଣ୍ଡି ମୂଳ ପାଖରୁ ଆମର ଦଉଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ତେବେ ଆ, ଆରମ୍ଭ କରିବା । ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରୁ ଯାହାର ବେଗ ଅଧିକ ହୋଇଥିବ, ସେଇ ଏ ଦଉଡ଼ରେ ଜୟଲାଭ କରିବ ।'

ତା'ପରେ ଠେକୁଆ ଆଉ କଇଁଛ ଉଭୟେ ଆସି ସେହି ଥୁଣ୍ଟା ମୂଳଟି ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲେ । ବଣଗଞ୍ଜା ଏଡ଼େବଡ଼ ସ୍ୱରରେ 'କ-କ-କ୍କ' ବୋଲି ଡାକ ଦେଇ ଦଉଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ସଙ୍କେତ ଦେଲା । ଦଉଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପର୍ବତ ଉପରେ ଥିବା ପବନକଳ ଆଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କଇଁଛ ଥିରି ଥିରି ହୋଇ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେଠାରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ଜନ୍ତୁମାନେ ଆଗ ଯାଇ ପବନକଳ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଅପେକ୍ଷା କରିବାଲାଗି ଦଉଡ଼ିବାକୁ ବି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଦୁଇ ଦଉଡ଼ାଳିଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ଆଗ ଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ, ସେହି କଥାଟିକୁ ଦେଖିବା ସକାଶେ ସେମାନେ ଆଗଭୁରା ହୋଇ ସେଠାକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଠେକୁଆ ଥୁଣ୍ଟା ମୂଳଟି ପାଖରେ ସେମିତି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ । କଇଁଛ କପର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଆଗକୁ ଯାଉଥାଏ, ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ସେ ସେହି କଥାଟିକୁ ଦେଖୁଥାଏ । ସେଦିନ ଭାରି ଟାଣ ଖରା, ଖରା ବାଜିଲେ ଦେହଟା ସତେଅବା ସିଝି ଗଲାପରି ଲାଗୁଥାଏ । ଗଛମୂଳଟି ପାଖରେ ଟିକିଏ ଛାଇ ହୋଇଥାଏ, ଭାରି ଶୀତଳିଆ ଲାଗୁଥାଏ । ତେଣୁ ଠେକୁଆ ସେଇଠି କିଛି ସମୟ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା, ସେ ସେଇଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କଲା । ଭାବିଲା, ଥରେ ଗୋଟାଏ ଦଉଡ଼ ମାରିଲେ ତ ସେ ଅଢ଼େଇଟା ମିନିଟ ଭିତରେ ପବନକଳ ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ । ତେଣୁ ଏଡ଼େ ତରବର ହେବାରେ କ'ଣ ଲାଭ ? କଇଁଛ ଯେତେ ଆଗକୁ ଯାଉଛି ଯାଉ, ସେଥିରେ ତା'ର କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇ ଯାଉନାହିଁ । ଶୀତଳିଆ ଜାଗାଟିରେ ବସି ବିଶ୍ରାମ ନେଉ ନେଉ ତା'ର ଆଖିକୁ କେତେ ସମୟ ପରେ ନିଦ ଘୋଟିଆସିଲା । ଭାବିଲା, ଟିକିଏ ଦୁଇ ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଆଖି ବୁଜିଦେଲେ ମଧ୍ୟ କଇଁଛ ତାକୁ କଦାପି ବଳାଇ ଯିବନାହିଁ । ଦୁଇ ଦଣ୍ଡ ସମୟ ଗଲା, ଦୁଇ ଦଣ୍ଡ ପରେ ଠେକୁଆ ଅଳସ ଭାବରେ ଗୋଟାଏ ଆଖି ଖୋଲି ଆଗକୁ ଅନାଇଲା । ସେତେବେଳକୁ କଇଁଛ ପ୍ରଥମ ବାଲିଟିକୁ ଡେଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାଲିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ବୋଲି ହିଡ଼ ଡେଇଁବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ମାଆ ପିଲାଦିନେ କହିଥିବା କଥାଟିକୁ ମନରେ ରଖି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଆପଣାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନ ହରାଇ ସିଏ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଆଗକୁ ଯିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । କେଉଁଠିହେଲେ ଅଟକି ଯିବନାହିଁ ବୋଲି ପଣ କରି ରଖିଥାଏ ।

ଠେକୁଆର ନିଦ ଅଧେ ଭାଙ୍ଗି ନ ଥାଏ । ସିଏ ମନେ ମନେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, 'କଇଁଛ ଯଦି ଏତିକି ବେଗରେ ବି ଆଗକୁ ଯିବ, ତେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବା ଲାଗି ତାକୁ ପ୍ରାୟ

ଦୁଇଘଣ୍ଟା ସମୟ ଲାଗିବ । ତେବେ ମୋ'ର ଏତେ ତରତର ହେବାରେ ଆଉ କ'ଣ ଲାଭ ? ଆଗ ଆଉ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ନିଏ, ତା'ପରେ ଯାଇ ବାହାରିବ ।'

ତା' ଖୋଲା ଥିବା ଆଖିଟି ପୁଣି ବୁଜିହୋଇ ଆସିଲା । ସିଏ ପୁଣି ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ସେତେବେଳକୁ କଇଁଛ ପ୍ରଥମ ବିଲଟିକୁ ଡେଇଁ ହିଡ଼ ପାରି ହୋଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଲଟିକୁ ପାରି ହେଉଥାଏ । 'ମୁଁ ଏମିତି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଯାଉଥିବି, କୋଉଠି ହେଲେ କଦାପି ଅଟକି ଯିବି ନାହିଁ, ତେବେ ଯାଇ ଜିତିବି',—ମନେ ମନେ ସେ ନିଜକୁ ଏହିପରି କହି ସାହସ ଦେବାରେ ଲାଗିଥାଏ ।

କ୍ରମେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଉପରୁ ତଳକୁ ଢଳିଲେ । ଖରା ନଇଁ ଆସିଲା । ସେତେବେଳେ ଯାଇ ଠେକୁଆର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା । ବେଶ୍ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଶୀତ ବି କରୁଥାଏ ।

ହଠାତ୍ ଠେକୁଆ କିଛି ଖିଆଲ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ନିଦରେ ସେ ହୁଏତ ସବୁ କଥା ଭୁଲି ବି ଯାଇଥିଲା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଚିନ୍ତା କରି ସେ ସବୁ କଥା ପୁନର୍ବାର ମନେ କରିପାରିଲା । କଇଁଛ କେତେ ବାଟ ଯାଇ କେଉଁଠି ହେଲାଣି, ଟିକିଏ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ସିଏ ଆଗକୁ ଅନାଇଲା ଓ ସେହି କଥାଟିକୁ ଦେଖିବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ମାତ୍ର କଇଁଛ ଆଉ କୋଉଠି ହେଲେ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଥୁଣ୍ଟା ଗଛଟା ଉପରକୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ସିଏପୁଣି ଥରେ ପବନକଲ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇ କରି ଦେଖିଲା, ଚାରିଆଡ଼େ ଆଖି ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ସେତେବେଳେ ଯାଇ କଇଁଛକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିଲା । ପବନକଲ ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ଶେଷ ବିଲଟିକୁ ପାରି ହୋଇ ଯିବାର କଥା, କଇଁଛ ସେତେବେଳକୁ ସେହି ବିଲର ମଝିରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଲଟିକୁ ପୂରା ପାରି ହେଲେ ସିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଯିବ । କଇଁଛ ଥିରି ଥିରି ହୋଇ ତଥାପି ଆଗକୁ ଚାଲିଥାଏ । ଏଠୁ ତଳଦେଶରୁ ଠେକୁଆର ଆଖିକୁ ସିଏ ଏତେ଼ ଟିକିଏ କଳା ବିନ୍ଦୁଟି ପରି ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

ଠେକୁଆ ଭାରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ି କହିଲା, 'ଏପରି କିପରି ହେଲା ? ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଗୁଡ଼ାଏ ବେଳ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଧିକ ବେଗରେ ନ' ଧାଇଁଲେ ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।' କହି, ଗଛର ଥୁଣ୍ଟା ମୂଳଟି ଉପରୁ ସେ ଫକ୍ କରି ତଳକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଆଗକୁ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମ ବିଲଟିକୁ ପାରି ହେଲା, ତା'ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଲଟିକୁ, ତା'ପରେ ତୃତୀୟ

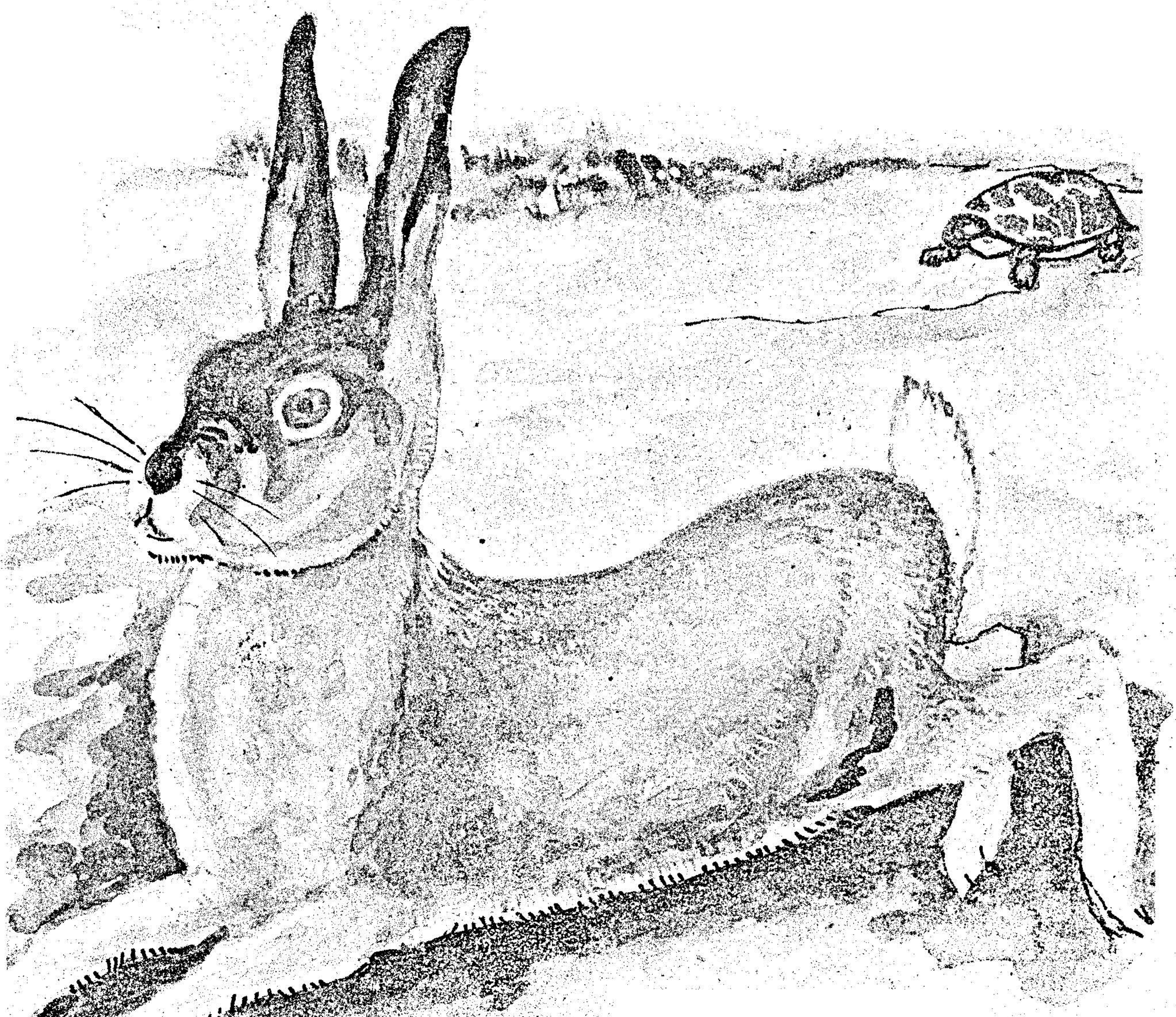

ବଲଟିକୁ ପବନକଲ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେଲେ ତାକୁ ଯେ ଏକ ଦୀର୍ଘ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏତେବେଳେକେ ଯାଇ ସେ ସେହି କଥାଟିକୁ ବୁଝିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଥାଏ ।

ଆଉ ଆଉ ଜନ୍ତୁମାନେ କେତେବେଳୁଁ ଯାଇ ପବନକଲ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥାନ୍ତି ଓ ଫଳାଫଳ ଦେଖିବା ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି । ଶେଷକୁ କଇଁଛ ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା, ସେତେବେଳକୁ ସିଏ ପ୍ରାୟ ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ, ପ୍ରାୟ ଛେଚିହେଇ ଛେଚିହେଇ ଚାଲୁଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ ।

'ସାବାସ୍ କଇଁଛ, ସାବାସ୍ !'—ଜନ୍ତୁମାନେ ସମସ୍ତେ ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ସେତିକିବେଳକୁ ଠେକୁଆ ପବନ ପରି ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ସବା ଶେଷ ବଲଟିର ପ୍ରଥମ ହିଡ଼ଟି ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । କୌଣସି ହରିଣ ବା କୌଣସି ଚଢେଇ ବି କଦାପି ଏତେ ବେଗରେ କଦାପି ଦଉଡ଼ି ପାରିବ ନାହିଁ, ତାକୁ ଦେଖି ଠିକ୍ ସେହିପରି ମନେ ହେଉଥାଏ ।

ଠେକୁଆକୁ ଦେଖି ବି ଜନ୍ତୁମାନେ 'ସାବାସ୍ ଠେକୁଆ, ସାବାସ୍ !' ବୋଲି ପାଟି କରି ଉଠିଲେ । ଠେକୁଆ ମଧ୍ୟ ତା'ର ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ବେଗରେ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ କିଛି ଲାଭ ହେଲାନାହିଁ । ତଥାପି କଇଁଛକୁ ଟପି ପାରିବା ଲାଗି ଆହୁରି ଅନେକ ରାସ୍ତା ବାକୀ ଥିଲା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଯାହା ଘଟିବାର କଥା, ଶେଷକୁ ତାହାହିଁ ଘଟିଲା । ପବନକଲର ପାଦ-ଦେଶରେ କଇଁଛ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ଠେକୁଆ ତା'ଠାରୁ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଗଜ ପଛରେ ରହିଥିଲା ।

ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ କଇଁଛ ଜୟଲାଭ କଲା । ଜନ୍ତୁମାନେ ଆହ୍ଲାଦରେ ଗର୍ଜନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କଇଁଛକୁ କେତେ 'ସାବାସ୍' ବୋଲି କହିଲେ ।

ତା'ପରେ ଆଉ କେବେ ଠେକୁଆ କଇଁଛ ପାଖକୁ ଆସି ଟାହି କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ହିଁ ନ ଥିଲା ।

ଏଶପ୍ କାହାଣୀ

ଅଙ୍ଗୁରଗୁଡ଼ାକ ଖଟା

ସେ'ଦିନ ବିଚରା କୋକିଶିଆଳୀକୁ ଭାରି ଭୋକ କରୁଥାଏ । ଗତ ଦୁଇଦିନ ହେଲା ତାକୁ କେଉଁଠି କିଛି ବି ଖାଇବାକୁ ମିଳି ନଥାଏ । ବିଲରୁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଠେକୁଆ ମିଳି ନଥାଏ କିମ୍ବା କାହା ଗୁହାଳରୁ ସିଏ ଗୋଟିଏ ବି କୁକୁଡ଼ା ଚୋରି କରିପାରି ନ ଥାଏ ।

ଦୁଇଦିନ ଉପବାସ ରହି କୋକିଶିଆଳୀର ପେଟ ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସିଏ ଭାବିଲା, ଆଜି ଭୋକରେ ନିଶ୍ଚୟ ତା'ର ପ୍ରାଣ ଚାଲିଯିବ । ତା'ର ଏତିକ ଟିକିଏ ବୋଲି ପେଟ, ସିଏ ପୁଣି ଏତେ ଭୋକ ସହିପାରିବ କିପରି ? ତେଣୁ କିଛି ନା କିଛି ନ ଖାଇଲେ ଆଜି ମୋଟେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଆଜି ସେ ଯାହାକିଛି ପାଇବ, ସେଇଥିରେ ହିଁ ପେଟ ଭର୍ତ୍ତି କରିବ ବୋଲି କୋକିଶିଆଳୀ ଖାଦ୍ୟରେ ସନ୍ଧାନ କରି ବାହାରିଲା ।

ଦିନ ଯାଇ ରାତି ହେଲା । ସମସ୍ତେ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ, ଚାରିଆଡ଼େ ସବୁ ଶୁନ୍ଶାନ୍ ହୋଇ ଆସିଲା । ପାହାଡ଼ କାନ୍ଥରୁ ଜହ୍ନ ବି ଉଦୟ ହୋଇ ଆସିଲା । କୋକିଶିଆଳୀ ଛପି ଛପି ଜଣେ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିର ବଗିଚା ଭିତରେ ଯାଇ ପଶିଲା । ଆଜି ସେ ଯାହା ପାଇବ, ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଖାଇବ । କାରଣ ଆଉ ଅନ୍ୟ ଗତି ନାହିଁ । ଭୋକରେ ଆଉ କ୍ଷଣେ ମଧ୍ୟ ରହି ହେଉନାହିଁ ।

ବଗିଚାରେ ପଶି କୋକିଶିଆଳୀ କେଉଁଠି କ'ଣ ଅଛି, ସେ'କଥା ବୁଝିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଖାଦ୍ୟର ତଲାସରେ ସିଏ ଶୁଙ୍ଘି ଶୁଙ୍ଘି ଏଣେତେଣେ ବୁଲୁଥାଏ । ବୁଲୁ ବୁଲୁ ହଠାତ୍ କୋଉଠୁ ଗୋଟାଏ ଭାରି ବଢ଼ିଆ ବାସନା ଆସୁଥିବାର ବାରିପାରିଲା । ଏପରି ବାସନା ତ ସେ ଆଗରୁ କେବେହେଲେ ପାଇନାହିଁ । ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ଭଲ ଜିନିଷ ହୋଇଥିବ, ଖାଇଲାଭଳି ଖାଇବା ଜିନିଷଟିଏ ହୋଇଥିବ । ଏଣେତେଣେ ବୁଲି ଦେଖିଲା, ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ଅଙ୍ଗୁରଲଟା ମାଡ଼ିଛି, ସେହି ଲଟାରୁ ପାଚିଲା ଟହଟହ ଅଙ୍ଗୁରଫଳମାନ ପେନ୍ଥା ପେନ୍ଥା ହୋଇ ଲହରୀ ପରି ଝୁଲୁଛି । ନାଲିଆ ନାଲିଆ ଅଙ୍ଗୁର କୋଳି, ପ୍ରାୟ ପୁରୁଷେ ଉପରେ ଝୁଲୁଛି, ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମନ କ'ଣ ହୋଇଯାଉଛି । କୋକିଶିଆଳୀ ଭାବିଲା, ଆଜି ସିଏ ଏହି ଅଙ୍ଗୁରକୋଳି ଗୁଡ଼ିକୁ ହିଁ ଖାଇବ ।

ଏହିପରି ବିଚାର କରି ସିଏ ଅଙ୍ଗୁରଫଳ ଗୁଡ଼ିକର ନିକଟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଫଳଗୁଡ଼ିକ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଦେଲା ବେଳକୁ ତା'ର ଜିଭରୁ ଲାଳ ବୋହି ଆସିବା ପରି ମନେହେଲା । ସିଏ ଆଉ ସମ୍ଭାଳେ କେତେକେ ? ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ପକାଇ କୋକିଶିଆଳୀ ସେଗୁଡ଼ିକୁ

ଏଶପ୍ କାହାଣୀ

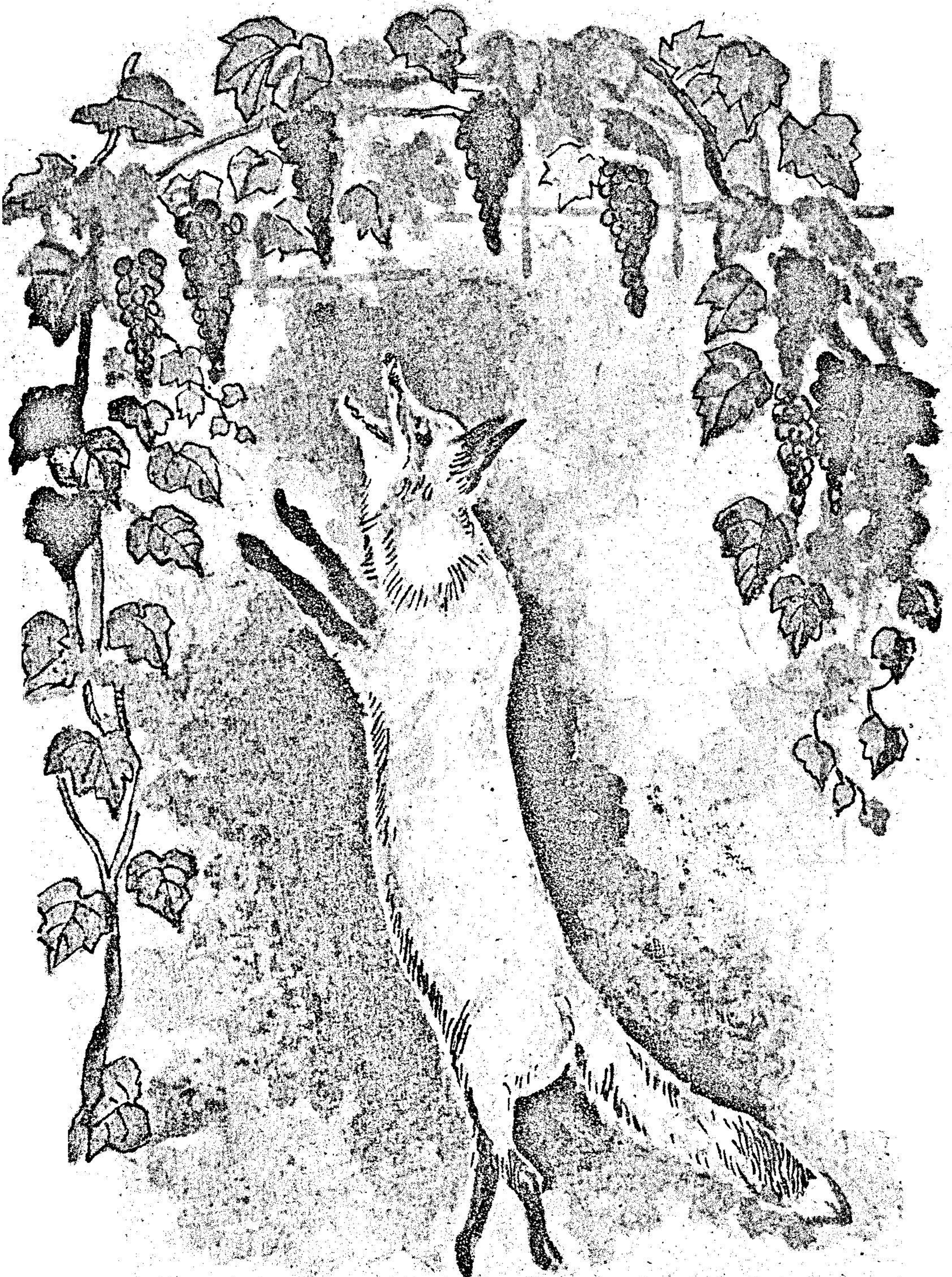

ଛିଣ୍ଡାଇ ଆଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ର ହାତ ସେଯାଏ ମୋଟେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଆପଣାର ପଛଗୋଡ଼ ଦୁଇଟାକୁ ସିଧା କରିଦେଇ ସିଏ ଟିପଅଗରେ ଠିଆ ହୋଇ କୋଳିଗୁଡ଼ିକ ଆଡ଼କୁ ହାତ ବଢ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା, ଏହିପରି ଠିଆ ହେଉ ହେଉ ତା'ର ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇଗଲା । ଆଉ ଟିକିଏ ହୋଇଥିଲେ ସିଏ ହୁଏତ ପଛଆଡ଼କୁ ଦୁଲ୍ କରି ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ଅଙ୍ଗୁରଗୁଡ଼ିକ ପାଖରେ ତା'ର ହାତ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ । କୋକଶିଆଳୀକୁ ଭାରି ନିରାଶ ଲାଗୁଥାଏ, ତେଣେ କୋଳିଗୁଡ଼ିକ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଦେଲା ବେଳକୁ ତା'ର ମନ ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ ।

ଏଥର ଡେଇଁବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆପଣାର ସବୁ ବଳକୁ ଏକାଠି କରି କୋକଶିଆଳୀ ଅଙ୍ଗୁରପେଣ୍ଡା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଫକ୍ କରି ଉପର ଆଡ଼କୁ ଡ଼େଇଁଲା । ତଥାପି ସବାତଳ ଡାଳକୁ ବି ତା'ର ହାତ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଏଥର ଆଉ ସିଏ କି ବୁଦ୍ଧି କରିଥାନ୍ତା । ବିଚାରି ଭାରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ି ସେ ଏଣ୍ଡ଼କୁ ସାଡ଼କୁ ଅନାଇଲା । ଗୋଟାଏ କିଛି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ସକାଶେ ଭାରି ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଉପାୟ ଥିଲାପରି ଆଦୌ ଦିଶିଲା ନାହିଁ । ଅଙ୍ଗୁର ଲଟାଟି ଘରର ଚାଳ ଉପରକୁ ମାଡ଼ିଯାଇଥାଏ, କୋଳିଗୁଡ଼ିକ ଲଟାର ସେଇ ଉପର ଡାଳମାନଙ୍କରେ ଫଳିଥାଏ । ସେଯାଏ ପହଞ୍ଚିବା ସକାଶେ କୋକଶିଆଳୀର ଶକ୍ତି କାହିଁ ?

ତଥାପି ଆହୁରି ଥରେ ଦୁଇଥର ଡେଇଁ ସେ କୋଳିଗୁଡ଼ିକ ଯାଏ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା-କଲା । କିନ୍ତୁ ମୋଟେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଯାଏ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏମିତି ଥରଥର କରି କେତେଥର ଚେଷ୍ଟା କଲା, ତଥାପି କୋଳିଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ତା' ହାତକୁ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଥିଲେ ସେମିତି ସେହିଠାରେ ରହିଲେ । ଡେଇଁ ଡେଇଁ କ୍ରମେ ତା'ର ଗୋଡ଼ ଥକିଗଲା, ତଥାପି ସେ କୋଳିଟିଏ ପାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ନା,—ଆଉ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ଆଉ ଅଧିକ ଡ଼େଇଁବାଲାଗି ବଳ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ କୋକଶିଆଳୀ ଆଉ କି ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତା ? ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ ସେହି ଚେଷ୍ଟାରୁ ନିରସ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ରାଗରେ ଆଉ ଲାଜରେ ସିଏ ଚୁପ୍ ହୋଇ ବଗିଚା ଭିତରୁ ବାହାରି ଯିବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲା । ଯେମିତି ଚୁପ୍ ହୋଇ ବଗିଚା ଭିତରକୁ ଆସିଥିଲା, ବଗିଚା ଭିତରୁ ଠିକ୍ ସେମିତି ଚୁପ୍ ହୋଇ ସିଏ ବାହାରିଗଲା ।

'ପୋଡ଼ିଯାଉ ସେ ଅଙ୍ଗୁର, ପଚିଯାଆନ୍ତୁ ସେଇ ଅଙ୍ଗୁରକୋଳ ଗୁଡ଼ାକ ! ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଭୂତ ଖାଉ !'—ରାଗରେ ତମତମ ହୋଇ କୋକଶିଆଲୀ କହିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । 'ଏଇ ଖଟା ଅଙ୍ଗୁରଗୁଡ଼ାକୁ ଖାଇବାଲାଗି କେହିହେଲେ ମନ କରିବେ ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ାକୁ ପଚାରିବାକୁ ବି କେହି ଏଠିକି ଆସିବେ ନାହିଁ !'

କୋକଶିଆଲୀ ଅଙ୍ଗୁରକୋଳ ଉପରେ କି ରାଗିଥିଲା, ସେକଥା କିଏ କହିବ ?

ଚତୁର କାଉ

ଦିନକର ଭାରି ଖରା ହେଉଥାଏ । ଅତି ବିଷମ ଗ୍ରୀଷମ କାଳର ଖରା । କେଉଁ କାଳରୁ ବି ବିନ୍ଦୁଏ ହେଲେ ପାଣି ବରଷି ନଥାଏ । ପୋଖରୀ, ନଈ ସବୁ କେଉଁଦିନୁଁ ଶୁଖି ଠକ ଠକ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଆନ୍ତି । ବଡ଼ ବଡ଼ ପ୍ରାଣୀମାନେ ସେହି ଗ୍ରୀଷମରେ ହନ୍ତସନ୍ତ ହୋଇ ଯାଉଥାଆନ୍ତି । କାଉଟାଏ ବା କେତେକର ଜୀବ ! ଶୋଷରେ ତା'ର ତଣ୍ଟି ଶୁଖି ଯାଉଥାଏ ।

ଦିନଯାକ କାଉ ଶୋଷିଲା ରହିଥିଲା ! ସକାଳୁ କେଉଁଠି ବି ସିଏ ଟୋପାଏ ହେଲେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ପାଇ ନଥିଲା । ଏଠିକି ସେଠିକି ସିଏ କେତେ କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼ି କେଉଁଠି ଟୋପାଏ ପାଣି ପିଇବାକୁ ପାଇବ ବୋଲି କେତେ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ମାତ୍ର କେଉଁଠି ହେଲେ ସିଏ ତା'ର ଥଣ୍ଟ ବୁଡ଼ାଇବାକୁ ବି ଟୋପାଏ ପାଣି ପାଇ ପାରି ନ ଥିଲା ।

'ହେ ଭଗବାନ୍, ହେ ଭଗବାନ୍ !'—କାଉ ଭାରି ବିକଳ ହୋଇ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । 'ଯଦି କେଉଁଠିହେଲେ ବି ମତେ ଟୋପାଏ ପାଣି ପିଇବାକୁ ନ ମିଳିବ, ତେବେ ଆଜି କଦାପି ମୋ' ପ୍ରାଣ ରହିବ ନାହିଁ ତଣ୍ଟି ଶୁଖି ତାଳୁ ବି ଶୁଖିଯିବ । ତା'ପରେ ଜୀବନ ଚାଲିଯିବ !'

କୁଆଟି ମୋଟେ ମିଛ କହୁନଥିଲା । ଜଳ ଅଭାବରୁ ତା'ର ସାଙ୍ଗ ଆଉ କେତେ କେତେ କୁଆଙ୍କର ଯେ ପ୍ରାଣ ଯାଇ ସାରିଥିଲା, ସେହି କଥା ସେ ଭଲଭାବେ ଜାଣିଥିଲା । ତେଣୁ ତା'ର ପ୍ରାଣଟି ଯେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଚାଲିଯିବ, ସେଥିରେ ଆଦୌ କିଛି ବିଚିତ୍ର କଥା ନ ଥିଲା ।

ପାଣିର ସନ୍ଧାନରେ ଏମିତି ବୁଲୁବୁଲୁ କାଉ ଜଣଙ୍କର ଦୁଆରେ ଗୋଟିଏ କଣରେ ମାଠିଆଟିଏ ଥୁଆ ହୋଇ ରହିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । କେହି ଜଣେ ମାଠିଆରେ ପାଣି ଆଣି ପୁଣି କ'ଣ କାମ ପଡ଼ିବାରୁ ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ମାଠିଆଟିକୁ ଦୁଆରେ ରଖିଦେଇ ଯାଇଥିଲା । କାଉ ଉଡ଼ିଯାଇ ମାଠିଆଟି ଉପରେ ବସିଲା ।

କାଉ ମାଠିଆ ଭିତରକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲା । ହଁ, ମାଠିଆ ଭିତରେ ପାଣି ରହିଥିଲା ସତ, ମାତ୍ର ଅନେକ ତଳେ ଯାଇ ରହିଥିଲା । ମନ୍ଦାଏ ବୋଲି ପାଣି, ମାଠିଆର କୋଉ ତଳୁ ଦିଶି ଚକଚକ ହୋଇ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । କାଉ ଥଣ୍ଟ ବଢ଼ାଇଲେ ମୋଟେ ଥଣ୍ଟ ପାଇବ ନାହିଁ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଶ୍ଚୟ ଏକ ଉପାୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉପାୟ ନ କଲେ ଶୋଷରେ ପ୍ରାଣଟା ହିଁ ବାହାରିଯିବ ।

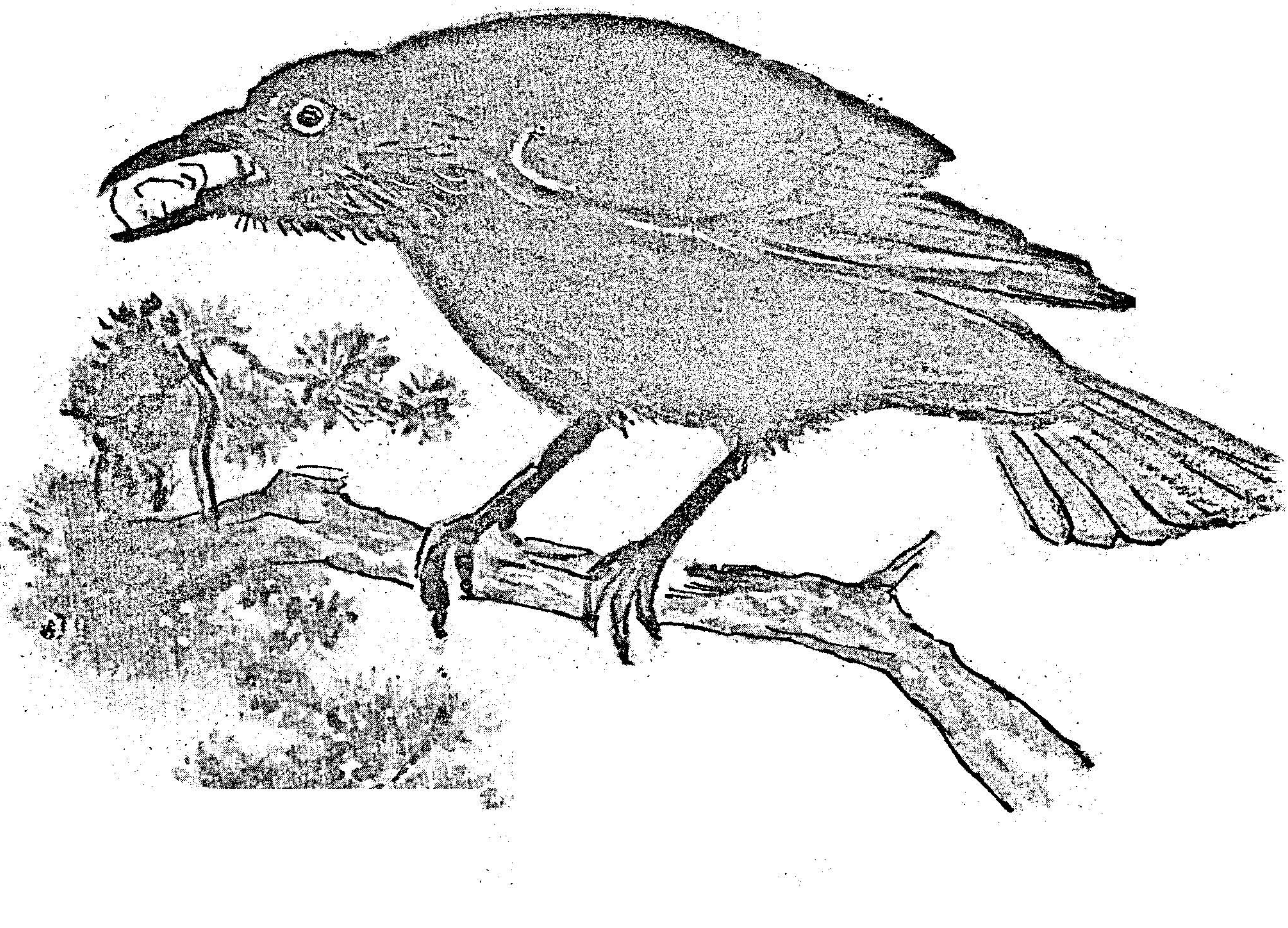

ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଆଗରୁ ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା କାଉ ମାଠିଆର ଫନ୍ଦରେ କେତେଥର ଆପଣା ଥଣ୍ଟକୁ ଘଷିଲା, ପାଣି ଆଶାରେ ମାଠିଆ ଉପରେ କେତେଥର ଥଣ୍ଟ ବାଡ଼େଇଲା । କିନ୍ତୁ କାଉର ବଳ କେତେ ଯେ ଥଣ୍ଟ ବାଡ଼େଇ ମାଠିଆଟାକୁ ସେ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ପାରିବ ! ତା'ପରେ ଡାଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଡେଣା ସାହାଯ୍ୟରେ ମାଠିଆଟାକୁ ଟୋକାଏ ପଛକୁ ଠେଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭାବିଲା, ମାଠିଆ ଓଲଟିଗଲେ ମାଠିଆରୁ କିଛି ପାଣି ତଳେ ଢାଳିଯିବ ଓ ସେହି ପାଣି ପିଇ ତା'ର ତୃଷା ମେଣ୍ଟିବ । କିନ୍ତୁ ସେକଥା ବି ହେଲା ନାହିଁ । ସିଏ ଡେଣାଟାକୁ ନେଇ କେତେଥର ମାଠିଆ ଉପରେ ବାଡ଼େଇଲା, ମାତ୍ର ମାଠିଆ ମୋଟେ ହଲିଲା ନାହିଁ ।

ଏମିତି ନାନା ଚେଷ୍ଟା କରି ପ୍ରାୟ ଅଧମରା ହୋଇ ଆସିବା ବେଳକୁ ତା' ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟାଏ ବୁଦ୍ଧି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । କାଉ ଦେଖିଲା, ଅଗଣାର ଆଉଗୋଟାଏ କଡ଼କୁ ଗଦାଏ ଗୋଡ଼ି ଜମାହୋଇ ରହିଛି । କାଉ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଗୋଡ଼ି କେତୋଟି ଆଣି ମାଠିଆ ଭିତରକୁ ପକାଇଲା । ସେ ଗୋଡ଼ି ପାଖକୁ ଉଡ଼ି ଯାଉଥାଏ, ଥଣ୍ଟରେ ଗୋଡ଼ିଟିଏ ଧରି ମାଠିଆ ଉପରକୁ ଉଡ଼ି ଆସୁଥାଏ ଓ ସେଇଟିକୁ ପାଣି ଭିତରକୁ ପକାଇ ଦେଉଥାଏ । ଗୋଡ଼ିଗୁଡ଼ାକ ଗଡ଼ିକରି ପାଣି ଭିତରେ ଯାଇ ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି ।

ଏମିତି କେତେ ସମୟ କରିବା ଫଳରେ ମାଠିଆ ଭିତରେ ଥିବା ପାଣି ଉପରକୁ ଉଠି ଆସୁଥାଏ । ଶେଷରେ ପାଣି ଏତେ ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲା ଯେ କାଉର ଥଣ୍ଟ ପାଣିପାଏ ପାଇ ପାରିଲା । କାଉର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ତା'ର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେଲା । ସିଏ ପାଣି ଭିତରକୁ ଥଣ୍ଟ ବଢ଼ାଇ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପାଣି ପିଇଲା । ଆପଣାର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲା ।

ବୁଦ୍ଧି ଥିଲେ ଉପାୟ ବଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚେ ।

ଏଶପ୍ କାହାଣୀ

ଝିଣ୍ଟିକା ଆଉ ପିମ୍ପୁଡ଼ି

ଖରାଦିନ ଶୁଖିଲାପାଚିଲା ଦିନ । ବାଟଘାଟ ବି ଶୁଖିଲା । ଖରାଦିନଯାକ ପିମ୍ପୁଡ଼ି କେତେ ମିହନ୍ତ କରି ଖାଇବା ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିଥିଲା । କୋଉଠୁ ଚାଉଳ, କୋଉଠୁ ମୁଗ ଆଉ କୋଉଠୁ ଖୁଦ,—ଏହିପରି କେତେ କ'ଣ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିଥିଲା । ବର୍ଷା ଦିନକୁ ତା'ର ଆଉ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ନ ଥିଲା । ତା' ଗାତର କାନ୍ଥଗୁଡ଼ାକୁ ସିଏ କେତେ କ'ଣ ଶସ୍ୟରେ ଭରି ରଖିଥିଲା । ବୁଦାମୂଳେ ଯେଉଁ ଗାତରେ ସିଏ ଆପଣାର ଘର ତିଆରି କରିଥିଲା, ଠିକ୍ ସେଇଠି ।

ଦିନେ ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ, ଭାରି କୋହଲା ପାଗ କରିଥାଏ, ଥଣ୍ଡା ପବନରେ ଦେହ କମ୍ପି ଉଠୁଥାଏ । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ସହିତ ଝିଣ୍ଟିକାର ଭେଟ ହେଲା । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ସେହି ଥଣ୍ଡା ପାଗରେ ବି ନିଜର ଖାଇବା ସକାଶେ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ଦାନାକୁ କେତେ କଷ୍ଟରେ ଟାଣି ଟାଣି ଘରକୁ ଆଣୁଥାଏ । ଦାନାଟା ତା' ମୁହଁରୁ ବାରବାର ଖସିଯାଉଥାଏ, ବାରବାର ଛାଡ଼ିହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ତାକୁ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରଯାଏ ଟାଣି କରି ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ଦାନାଟିକୁ ଘରକୁ ବୋହି ନେଇ ପାରିବ ତେବେ ଯାଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବ ।

'ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଭାଇ, ହେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଭାଇ !'—ପିମ୍ପୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଝିଣ୍ଟିକା ଭାରି ନେହୁରା ହୋଇ ତାକୁ କହିଲା, 'କି କୋହଲା ଥଣ୍ଡା ପାଗ ହୋଇଛିରେ ଭାଇ ! ଏଣେ ଭୋକରେ ମୋ'ର ପେଟ ଜଳିଯାଉଛି । ଘରେ ତ କିଛି ନାହିଁ, ଖାଇବି ପୁଣି କ'ଣ ? ତୋ' ସାଇତା ଖାଦ୍ୟରୁ ତୁ ମୋତେ ଚୁମୁଟାଏ ଦାନା ଉଧାର ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ? ଆଜି ସକାଳୁ ମୋ' ପେଟରେ କିଛି ପଡ଼ିନାହିଁ ରେ ଭାଇ ! ସକାଳ ପହରୁ ମୁଁ କେତେ କୁଆଡ଼େ ବୁଲିଲିଣି, କେତେ ଧନ୍ଦି ହୋଇ ସାରିଲିଣି,—ଡେଇଁଡେଇଁକା ମୋ'ର ଗୋଡ଼ ପରାସ ହୋଇ ଗଲାଣି,—ତଥାପି କିଛି ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିନାହିଁ । କୋଉଠି ବି ମୁଁ ଦାନାଟିଏ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲି ନାହିଁ । ତୁ ମୋତେ ଚିମୁଟାଏ ଖାଇବା ଉଧାର ଦେଇପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ? ତୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ମୁଁ ଭୋକଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଏମିତି ଛଟପଟ ହୋଇ ମରିଯିବି, ଏଇଟା କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଭଲ କଥା ହେବ ?'

'ଝିଣ୍ଟିକା ଭାଇ, ତୁ କ'ଣ ତୋ' ଘରେ କିଛି ସାଇତି ରଖିନାହୁଁ ? ଏ ବର୍ଷାଦିନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯିବ ବୋଲି ତୁ କ'ଣ ଆଗରୁ ମୋଟେ ଜାଣି ନ ଥିଲୁ ? ତେବେ ଖରାଦିନ ଯାକ କ'ଣ କରୁଥିଲୁ ?'

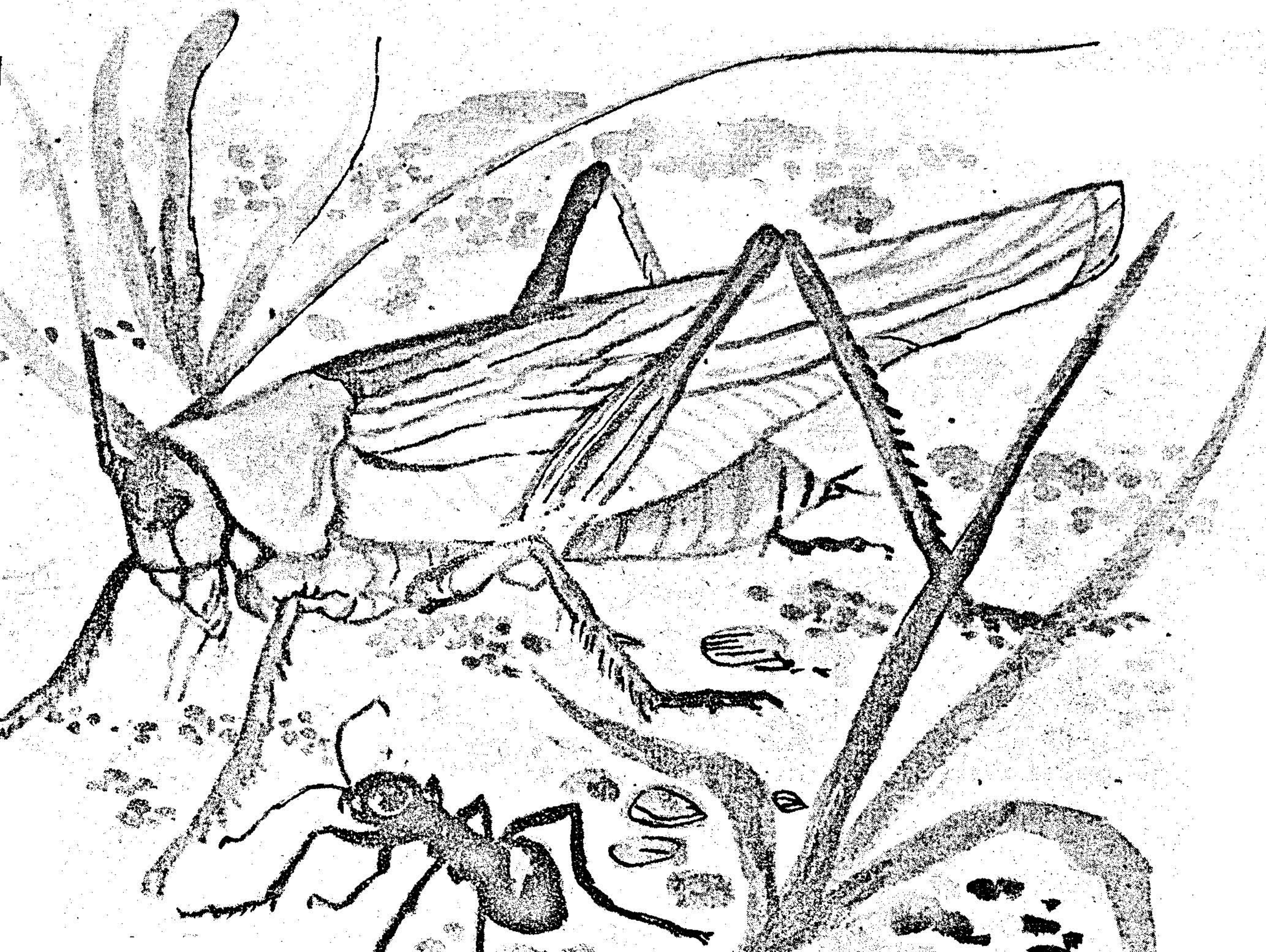

ଖରାଦିନ ଯାକ ଝିଣିକା ପୁଣି ଆଉ କ'ଣ କରନ୍ତା ? ସିଏ ଘାସ ଭିତରେ ଆନନ୍ଦରେ ଡେଇଁଡେଇଁକା ବୁଲୁଥିଲା । ଖରା ପୁଉଁଥିଲା, ମଜା ମାରୁଥିଲା । ବରଷା ଦିନ ଆସିବ, କୋହଲା ପାଗ କରିବ, ଦିନଯାକ ଖୋଜି ମଲେ ବି ଦାନାଟାଏ କୋଉଠି ମିଳିବ ନାହିଁ,—ଏସବୁ କଥା ସେତେବେଳେ ତା'ର ଆଦୌ ମନେ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଖରାଦିନେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି କ'ଣ କରୁଥିଲା ? ସେତେବେଳେ ପିମ୍ପୁଡ଼ିର ଦଣ୍ଡେ ହେଲେ ବି ଫୁରୁସତ ନ ଥିଲା । ସିଏ ଦିନଯାକ ଏଆଡ଼େ ସେଆଡ଼େ ଧାଇଁ ଯେଉଁଠି ଯାହା ଖାଇବା ଜିନିଷ ପାଉଥିଲା, ତାକୁ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖୁଥିଲା । ଗାତ ଭିତରେ ଖାଇବା ପଦାର୍ଥରେ ଭିଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିଲା । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷା ଦିନରେ ତା'ର ଆଉ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ କିଛି ନ ଥିଲା । ବର୍ଷାଦିନ ଆସିଲା, ପାଗ କୋହଲା ହେଲା, ଶୀତରେ ଦେହ ଥରିଲା । କିନ୍ତୁ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ସେଥିଲାଗି କୌଣସି କଷ୍ଟ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ ବୁଲି ବୁଲି ଖାଇବା ଦରବ ମିଳିଲା ତ ଭାରି ଭଲ କଥା, ନ ହେଲେ ଘରେ ସାଇତା ହୋଇ ରହିଥିବା ଖାଦ୍ୟକୁ ଖାଇ ସିଏ ଆନନ୍ଦରେ ରହୁଥିଲା ।

ଖରା-ଦିନଟା ଯାକ ଝିଣିକା ଗୀତ ଗାଇ ବୁଲୁଥିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଇଁବା ବେଳ ଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଏ ଘାସ ଭିତରେ ଡେଇଁ ବୁଲୁଥିଲା, ଭଲ ପାଗର ଆନନ୍ଦକୁ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲା । ଝିଁ ଝିଁ ହୋଇ ଗୀତ ଗାଇବାରେ ଲାଗିଥିଲା । ତେଣୁ ମିହନ୍ତ କରି ଖାଇବା ସାଇତିବାକୁ ତା'ର ଆଉ ସମୟ ନ ଥିଲା ।

ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଝିଣିକାକୁ କହିଲା, 'ଭଲ ପାଗର ମଜା ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଯଦି ତୁ ଖରାଦିନ-ଯାକ ଡେଇଁ ବୁଲିଲୁ, ତେବେ ଏହି ଥଣ୍ଡା ପାଗରେ ମଧ୍ୟ ଦେହକୁ ଉଷୁମ ରଖିବାକୁ ତୁ ସେମିତି ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବୁଲୁଥା' ! ମୁଁ କଦାପି ଗୋଟିଏ ଦାନା ବି ତୋତେ ଦେବିନାହିଁ । ସମୟ ଥାଉଁ ସିଏ ଆଗକୁ ଚିନ୍ତା ନ କରିବ, ପରିଶ୍ରମ ନ କରି ସିଏ ଖରାଦିନ ଗୋଟାକଯାକ ବିତାଇ ଦେବ, ତାକୁ ମୁଁ କେବେହେଲେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଅଳସୁଆ ହୋଇ ଫୂର୍ତ୍ତି କରିବାର ମଜା ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଉଥା' !

ଏତିକି କହି ପିମ୍ପୁଡ଼ି ବୋହି ନେଉଥିବା ଦାନାଟିକୁ ଠେଲି ନେଇ ଆପଣାର ଗାତଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲା । ବିଚରା ଝିଣିକା ଆଁ କରି ଅନାଇ ରହିଥାଏ । ଥଣ୍ଡାରେ ତା'ର ମଞ୍ଜ କମ୍ପିଯାଉଥାଏ, ତେଣେ ଭୋକରେ ପେଟ ଜଳୁଥାଏ ।

କୁକୁଡ଼ା ଓ କୋକଶିଆଳୀ

ଗଞ୍ଜା କୁକୁଡ଼ା ଯେତେବେଳେ ଅଗଣା ଭିତରୁ ଉଡ଼ିଯାଇ ବାଡ଼ ଉପରେ ବସିଥାଏ । ତା'ର ନାଲିଆ ଚୂଳ ଆଉ ପୁଚ୍ଛର ନାନାରଙ୍ଗୀ ପରଗୁଡ଼ାକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଖରାରେ କେଡ଼େ ଚକଚକ ହୋଇ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ବାଡ଼ ତଳେ ଅନ୍ୟ କୁକୁଡ଼ାମାନେ କୁଡୁ କୁଡୁ ହୋଇ ଚରି ବୁଲୁଥାନ୍ତି । କେଡ଼େ ଗର୍ବରେ ବେକକୁ ଟେକି ଓ ଆଖି ଦୁଇଟାକୁ ଫୁଲାଇ ଗଞ୍ଜା ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ସତେଅବା ଭାରି ଖୁସୀ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ, ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ନିଜର ଦାସଦାସୀଙ୍କ ପରି ଅନାଇ ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଆଜ ସିଏ ନିଜେ ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି, ମନେମନେ ପ୍ରାୟ ବଶାଶହେ ଥରେ ଆପଣା ପାଖରେ କହି ଫୁଲେଇ ହୋଇ ସାରିବା ବେଳକୁ ଚତୁର କୋକଶିଆଳୀର ଆଖି ତା' ଉପରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ।

'କେଡ଼େ ମୋଟା ଗଞ୍ଜାଟାଏ ହୋଇଚି ରେ !'—କୋକଶିଆଳୀ ମନେମନେ ନିଜକୁ କହୁଥାଏ । 'ଏଇଟାକୁ ଯେକୌଣସିମତେ ପାଇପାରିଲେ ମୋ'ର ଆଜ ଆଉ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ହିଁ ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ମୋ' ପିଲାପିଲି ସମସ୍ତେ ପେଟପୂରା ଖାଇ ତଥାପି ମାଉଁସ ବଳନ୍ତା ।' କେମିତି ଗୋଟାଏ କିଛି କୌଶଳ କରି ଗଞ୍ଜାକୁ କାବୁ କରିବ ଓ ଧରିବ, କୋକଶିଆଳୀ ସେହି ବିଷୟରେ କେତେ କ'ଣ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କୋକଶିଆଳୀକୁ ହଠାତ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇ କାଳେ ଗଞ୍ଜାଟା ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପୁଣି ଅଗଣା ଭିତରକୁ ଉଡ଼ି ପଳାଇଯିବ, ସେଥିଲାଗି କୋକଶିଆଳୀ ମୂଳରୁ ଭାରି ସାବଧାନ ହୋଇଗଲା ।

ମନର ଅସଲ ଭାବଟାକୁ ମୋଟେ ପ୍ରକାଶ ନ କରି କୋକଶିଆଳୀ ଆଉ କେତେ ପାଦ ଆଗକୁ ଗଲା ଓ ହସହସ ମୁହଁରେ ବାଡ଼ ଉପରେ ବସିଥିବା କୁକୁଡ଼ାଟିକୁ ଡାକି କହିଲା, 'କେମିତି ଅଛୁରେ ବାବୁ । ଆଜ ତ କାହିଁକି ତୋ'ର ମଧୁରିଆ ଡାକଗୁଡ଼ାକ ମୋଟେ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ ? ବାବୁରେ ତୋ' ଦିହ କିଛି ଖରାପ ହୋଇନାହିଁ ତ ? ତୋ' ବାପ କଥା ଆଜଯାଏଁ ମୋ'ର ମନେ ଅଛି । ସିଏ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଗୀତ ଗାଉଥିଲା, ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଡାକ ପାରୁଥିଲା । ତୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ତୋ' ବାପ ପରି କଦାପି ଡାକ ପାରିବୁ ନାହିଁ ?''

କୁକୁଡ଼ା ଏକଥା ଶୁଣି ଟିକିଏ ଅପମାନିତ ବୋଧ କଲା । ସିଏ ଧୀର ଗର୍ବରେ କୋକଶିଆଳୀକୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, 'ଶୁଣିରୁ ବୋଲି କହୁଚୁ ନା ଖାଲି ସେମିତି । ମୁଁ ମୋ' ବାପଠାରୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଭଲ ଡାକି ପାରେ !'

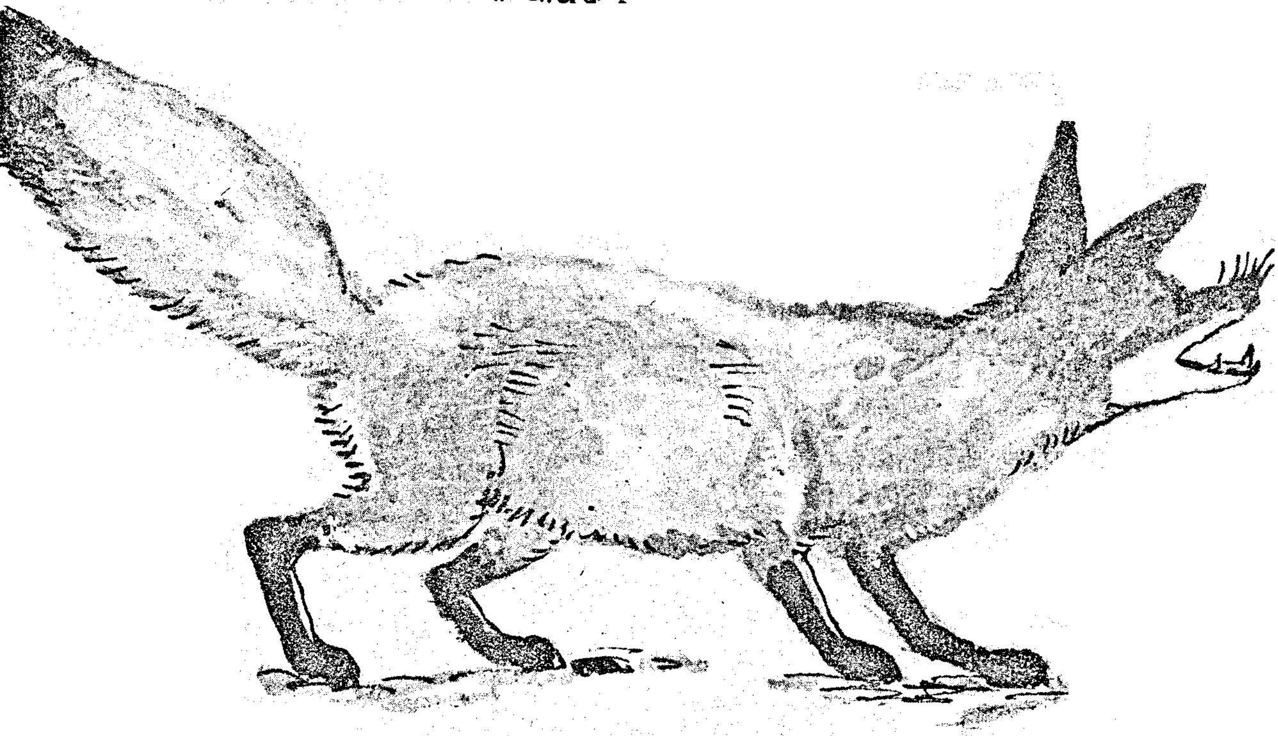

'ଆଚ୍ଛା ! ଏମିତି କଥା !'—କୁକୁଡ଼ାର କଥା ଶୁଣି କୋକଶିଆଳୀ କହିଲା । 'କିନ୍ତୁ ତୋ' ବାପ ଯେମିତି ଭାବରେ ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି କୁକୁଡ଼ା ସେପରି ମୋଟେ ଗାଇ ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଡାକିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସିଏ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆପଣାର ଆଖି ଦୁଇଟିକୁ ବନ୍ଦ କରି ଦେଉଥିଲା, ବେକଟାକୁ ସିଧା କରି ଉପରକୁ ଲମ୍ବାଇ ଦେଉଥିଲା ଓ ତା'ପରେ ଡାକିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଥିଲା । ସେତେବେଳେ ତା'ର ଡାକଟି ଏଡ଼େ ବଢ଼ିଆ ଶୁଭୁଥିଲା ଯେ ତା'ର କୌଣସି ତୁଳନା ବି ହେବ ନାହିଁ । ମୋ' ଜୀବନଯାକ ବି ମୁଁ ଏପରି ବଢ଼ିଆ ଡାକ ଶୁଣି ନଥିବି !'—କୋକଶିଆଳୀ ଲୋଭରେ ଛଳଛଳ ହେଲାପରି ଗଞ୍ଜା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ରହିଥାଏ ।

ଗଞ୍ଜା କଥା ଶୁଣି ଦବି ଗଲା ନାହିଁ । କହିଲା, 'ମୋତେ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଡାକ ଆସେ । ମୋ' ବାପ ଯାହା ପାରୁଥିଲା, ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ କାହିଁକି ?''

ଏତିକି କହି ଗଞ୍ଜା ଉପର ଆଡ଼କୁ ନିଜର ବେକଟିକୁ ସିଧା କରି ଲମ୍ବାଇଦେଲା, ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରି ଭିତରକୁ ଦମ୍ ନେଲା ଓ ଆଖି ଦୁଇଟାକୁ କଷି କରି ବୁଜି ରଖିଲା । ତା'ପରେ 'କ-କ-କ୍‌କ' ବୋଲି ଡାକିବ ବୋଲି ଯାଉଛି, ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ କୋକିଶିଆଳୀ ଫକ୍ କରି ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ତାକୁ ଯାଇ ମାଡ଼ିବସିଲା । କୁକୁଡ଼ାଟାର ଠିକ୍ ବେକରୁ କରି ସିଏ କାମୁଡ଼ି ଧରିଥାଏ । ତାକୁ ନିଜର କାବୁ ଭିତରେ ପାଇବା ମାତ୍ରକେ ସିଏ ସେଠାରୁ ଚମ୍ପଟ ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

କେଡ଼େ ଖୁସୀରେ ଆଉ ଗୌରବରେ ନିଜର ଡାକ ଶୁଣାଇବାକୁ ଯାଉଥିବା କୁକୁଡ଼ା ପ୍ରକୃତରେ କେଡ଼େ ବଡ଼ ବିପଦରେ ନ ପଡ଼ିଲା !

କୋକିଶିଆଳୀର ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ତା'ର ମୁଣ୍ଡଟି ଭାରି ଅସହାୟ ଭାବରେ ତଳକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ିଥାଏ । ସିଏ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ, 'ହେ ଭଗବାନ, ଏଥର ମୋ' କଥା ସରିଲା । କୋକିଶିଆଳୀର ଚତୁର ମଧୁର କଥାରେ ମୁଁ ଏପରି ନିର୍ବୋଧଙ୍କ ପରି କାହିଁକି ଭୁଲିଗଲି କେଜାଣି ?'

କୋକିଶିଆଳୀ ଗଞ୍ଜାଟାକୁ ପାଟିଭିତରେ ଧରି ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଦଉଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । କାରଣ କୋକିଶିଆଳୀ କୁକୁଡ଼ା ଚୋରି କରି ନେଉଥିବାର କଥାଟି ସେତେବେଳକୁ ସେହି ଘରର ମାଲିକ ଚାଷୀ ଓ ତା'ର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆଖିରେ ପଡ଼ିସାରିଥାଏ ଓ ସେମାନେ ହାତରେ ଲାଠି, କାଠଫାଳିଆମାନ ଧରି ତା' ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥାନ୍ତି । 'ଗଲା, ଗଲା' ବୋଲି ପାଟି କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

'ମୋ' କୁକୁଡ଼ାକୁ ଛାଡ଼ିଦେ', ହେ କୋକିଶିଆଳୀ ! ନ ହେଲେ ମୋ' ଘରୁ ଆସି ଚୋରି କରିବାର ଦଣ୍ଡ ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ,—ଚାଷୀ ପଛରେ ଥାଇ ଏଡ଼େ ପାଟି କରି କହୁଥାଏ ।

ସେତିକିବେଳେ କୁକୁଡ଼ାର ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ବୁଦ୍ଧି ଆସି ଜୁଟିଲା, ସିଏ ଥିରି କରି କୋକିଶିଆଳୀକୁ କହିଲା; 'ସେମାନେ କିପରି ପାଟି କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ତୁ କ'ଣ ଶୁଣିପାରୁନୁ ? ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ କହିଦେଉନୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ହେଉଛି ତୋ'ର ସମ୍ପତ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ନୁହେଁ ?'

'ଏ କୁକୁଡ଼ା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ'ର । ମୋ' ପାଟିର କୁକୁଡ଼ା ମୋ'ର । ତୋ'ର ବୋଲି କହି ତୁ ମିଛଟାରେ କାହିଁକି ପାଟି କରୁଛୁ ?'

କୋକଶିଆଳୀ ଯେମିତି ଏତକ କଥା କହିଛି, କୁକୁଡ଼ାଟି ସେମିତି ତା' ପାଟିରୁ ଖସିଗଲା ଓ ଉଡ଼ିଯାଇ ଗଛ ଉପରେ ବସିଲା । ତାକୁ ପୁନର୍ବାର ଧରିବାଲାଗି ଆଉ କୋକଶିଆଳୀର ସାଧ୍ୟ ନ ଥିଲା । କୁକୁଡ଼ାଟା ସେତେବେଳକୁ ଠକ ଠକ ହୋଇ ଥରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତା'ଲାଗି ଆଉ ବିପଦର କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ନ ଥାଏ ।

କୋକଶିଆଳୀ ପ୍ରାଣ ଭୟରେ ବଣ ଭିତରକୁ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇଲା । ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରୁ ସିଏ ଆଜି ଭଲ ଅକଲଟିଏ ଶିକ୍ଷା କଲା ।